

ALGEMENE VOORWAARDEN

Inhoudstabel

	Bijl.
1. Algemeenheden	1
1.1. Toepassingsdomein	1
1.2. Definities	1
1.3. Omvang van de verplichtingen van de Contractant.....	3
2. Overeenkomst.....	4
2.1. Bestanddelen	4
2.2. Afsluiting en vankrachtwording van de Overeenkomst	4
2.3. Overdracht	5
2.4. Onderaanbesteding.....	5
2.5. Vereniging.....	6
2.6. Ontbinding - Substitutie - Schadevergoeding - In gebreke blijven van de Contractant	6
2.7. Redenen tot vrijstelling	7
2.8. Hardship	8
2.9. Klachten.....	8
2.10. Betwistingen en arbitrage.....	8
2.10.1. Overeenkomst uitgevoerd in België.....	8
2.10.2. Overeenkomst uitgevoerd in het buitenland	9
2.10.3. Rechtsmiddelen.....	9
3. Contractuele termijnen.....	10
3.1. Naleving van de termijnen	10
3.2. Wijziging van de termijnen	10
3.3. Aanmaning	11
3.4. Automatisch getroffen maatregelen bij vertraging van de Contractant in de levering van de Goederen en/of Diensten	11
3.4.1. Vertraging bij de levering van de Goederen en/of Diensten	11
3.4.2. Vertraging op het moment van de Voorlopige Oplevering (met uitzondering van de ruwbouw)	11

3.4.3.	Vertraging tijdens de Garantieperiode.....	12
3.5.	Boetes voor overschrijding van de termijnen.....	12
4.	Prijs - Facturering - Betaling	13
4.1.	Vergoedingswijzen	13
4.1.1.	Tegen globale prijs	13
4.1.2.	Volgens prijzenborderel	13
4.1.3.	Tegen gecontroleerde uitgaven.....	13
4.1.4.	Gemengd	13
4.2.	Aard van de prijzen	13
4.2.1.	Forfaitaire prijs.....	13
4.2.2.	Forfaitaire tarieven	14
4.2.3.	Reële uitgaven.....	14
4.3.	Prijsherziening	15
4.4.	Factureringsmodaliteiten	16
4.4.1.	Algemene voorschriften	16
4.4.2.	Overeenkomst tegen globale prijs.....	18
4.4.3.	Overeenkomst volgens prijzenborderel	18
4.4.4.	Overeenkomst tegen gecontroleerde uitgaven	19
4.5.	Betalingsmodaliteiten	19
4.6.	Interdependentie en samenhang.....	19
5.	Uitvoeringsprogramma en toezicht op de uitvoering van de Overeenkomst.....	20
5.1.	Uitvoeringsprogramma	20
5.2.	Toezicht op de uitvoering.....	21
6.	Studies.....	22
6.1.	Studiedocumenten	22
6.2.	Goedkeuring van de documenten.....	23
6.3.	Verplichtingen en verantwoordelijkheden van de Contractant t.o.v. het geheel van de documenten van het Project.....	23
6.4.	Wijzigingen van de technische voorwaarden	23
6.5.	Gebruik van de documenten	24
6.5.1.	Vertrouwelijkheid	24
6.5.2.	Eigendom.....	24

6.6.	Verbetering	24
6.7.	Octrooien, fabrieksmerken, tekeningen en industriële modellen.....	25
7.	Fabricatie in de fabriek.....	26
7.1.	Algemene voorschriften	26
7.2.	Fabricatiedocumenten.....	26
7.3.	Fouten en gebreken	27
7.4.	Toegang van de Ingenieur tot de installaties van de Contractant	27
7.5.	Proeven tijdens de fabricatie.....	28
7.6.	Inspecties en proeven bij de beëindiging van de fabricatie.....	28
7.7.	Bijkomende proeven.....	29
7.8.	Fabricatiegeheimen.....	29
8.	Levering	30
8.1.	Algemene voorschriften	30
8.2.	Inventarisatie.....	30
8.3.	Verpakking.....	30
8.4.	Identificatie.....	31
8.5.	Opslag in pakhuis	31
8.6.	Verzending.....	31
8.7.	Vervoer	32
8.8.	Levering	32
9.	Werken op de Bouwplaats	33
9.1.	Algemene voorschriften	33
9.2.	Verplichtingen van de Bouwheer	33
9.3.	Inplanting van de Goederen	34
9.4.	Bouwplaatspersoneel	34
9.5.	Controles en proeven	35
9.6.	Onderbreking van de levering van de Goederen en/of Diensten.....	36
9.7.	Overblijfselen.....	36
10.	indienststelling - Oplevingen - Waarborg.....	37

10.1.	indienststelling	37
10.1.1.	Afstelling - Herkwalificatieproeven	37
10.1.2.	Semi-industriële indienststelling.....	37
10.1.3.	Industriële Indienststelling	39
10.2.	Voorlopige Oplevering	39
10.2.1.	Modaliteiten	39
10.2.2.	Documenten die horen bij de Voorlopige Oplevering.....	41
10.2.3.	Datum van het verslag van de Voorlopige Oplevering	41
10.2.4.	Uitstel van de Voorlopige Oplevering	42
10.3.	Eigendomsoverdracht	42
10.3.1.	De Eigendomsoverdracht duidt het ogenblik aan waarop de Goederen en/of de Diensten in het bezit en onder het risico van de Bouwheer worden gesteld.....	42
10.3.2.	In geval van vertraging die niet door de Contractant wordt veroorzaakt, gebeurt de Eigendomsoverdracht in volgende gevallen :	42
10.4.	Waarborg.....	43
10.4.1.	Verplichtingen van de Contractant.....	43
10.4.2.	Verplichtingen van de Bouwheer.....	43
10.4.3.	Verlenging van de Waarborgperiode.....	44
10.4.4.	Sancties voor ontoereikende prestaties.....	44
10.5.	Definitieve Oplevering.....	44
10.5.1.	Modaliteiten	44
10.5.2.	Datum van het verslag van de Definitieve Oplevering	45
10.6.	Weigering van Goederen en/of Diensten	45
10.6.1.	Oorzaken van weigering	45
10.6.2.	Modaliteiten voor weigering.....	46
10.7.	Splitsing van Goederen en/of Diensten.....	46
11.	Administratieve en wettelijke beschikkingen.....	47
11.1.	Administratieve beschikkingen	47
11.1.1.	Adressen en vertegenwoordiging van de partijen	47
11.1.2.	Talen	47
11.1.3.	Eenheden.....	47
11.1.4.	Administratieve toelatingen.....	47
11.2.	Wettelijke beschikkingen met betrekking tot de activiteiten op de Bouwplaats in België.....	47
11.2.1.	Registratie van de Contractant.....	47

11.2.2. Personeel van de Contractant.....	48
11.2.3. A.R.A.B.	49
11.3. Documenten	50

12.	Aansprakelijkheid - Verzekeringen.....	51
12.1.	Algemene aansprakelijkheid.....	51
12.2.	Tienjarige aansprakelijkheid.....	51
12.3.	Nucleaire aansprakelijkheid.....	51
12.4.	Door de Contractant af te sluiten verzekeringen.....	52
12.5.	Verzekering "Alle Bouwplaatsrisico's"	53
12.6.	Overige bepalingen	55

1. Algemeenheden

1.1. Toepassingsdomein.

De onderhavige algemene voorwaarden, die de algemene commerciële en administratieve clausules bepalen, zijn van toepassing op de Overeenkomsten die ernaar verwijzen, behoudens afwijkingen en/of modaliteiten toegelicht in de documenten waaruit die Overeenkomsten bestaan.

1.2. Definities

Tenzij de context het anders vereist, wordt aan de termen gebruikt in de onderhavige algemene voorwaarden en opgesomd in alfabetische volgorde de volgende betekenis toegekend :

a) Bouwheer

De koper van de Goederen en/of Diensten, die het voorwerp van de Overeenkomst uitmaken.

b) Bouwplaats of Vestigingsplaats

Het terrein en/of de plaats waarop, waaronder, waarin en/of doorheen welke de Goederen en/of Diensten moeten worden geleverd, opgetrokken, gemonteerd, aangepast, geordend en/of in werking moeten worden gesteld.

c) Contractant

De natuurlijke of rechtspersoon waarmee de Bouwheer de Overeenkomst heeft gesloten. De term Contractant kan zowel op een aannemer als op een leverancier, een constructeur, een monteur, enz. betrekking hebben.

d) Dagen - Weken - Maanden

Het aantal kalenderdagen, -weken of -maanden en niet het aantal werkdagen, -weken, -maanden.

e) Exploitant

De entiteit van de Bouwheer of een andere onderneming speciaal belast met de leiding en het onderhoud van het voorwerp van het Project.

f) Goederen en/of Diensten

Al naar gelang het geval, alle of een deel van de tekeningen of documenten, bouwstoffen, materiaal, materieel, constructies, toestellen, werktuigen, machines, ... die moeten worden bestudeerd, ontworpen, gefabriceerd, geleverd, opgetrokken, gebouwd, gemonteerd, aangepast, geordend of die in werking moeten worden gesteld door de Contractant, krachtens de Overeenkomst, met inbegrip van alle studies, prestaties, werken en diensten die daarin bepaald zijn.

De termen Goederen of Diensten mogen door elkaar worden gebruikt, overeenkomstig de vereisten van de context.

g) Hoeveelheden - Opmetingsstaat

- Geraamde Hoeveelheden

De hoeveelheden bouwstoffen, materiaal, materieel, uitrustingen, bouwen/of montagewerken, diensten en prestaties die door de Ingenieur nodig werden geacht voor de goede uitvoering van de Overeenkomst, op basis van de gegevens beschikbaar op de datum van opstelling daarvan.

- Gemeten Hoeveelheden

De hoeveelheden bouwstoffen, materiaal, materieel, uitrustingen, bouwen/of montagewerken, diensten en prestaties geleverd en/of toegepast door de Contractant en aanvaard door de Ingenieur op basis van de Opmetingsstaten.

- Opmetingsstaat

De berekening van de hoeveelheden waarmee rekening moet worden gehouden; deze berekening wordt uitgevoerd op basis van uitvoeringsplannen of uitvoeringsstaten en ze wordt voorgesteld volgens een indelingsplan van de Goederen en/of Diensten dat gezamenlijk wordt goedgekeurd.

h) Ingenieur

De onderneming TRACTEBEL N.V. en, desgevallend, haar vennoten aan wie de Bouwheer bepaalde opdrachten heeft toevertrouwd met betrekking tot de realisatie van zijn Project en met name de uitvoering van de Overeenkomsten die ermee samenhangen.

Voor deze opdrachten vertegenwoordigt de Ingenieur de Bouwheer per volmacht. Hij kan één of meerdere personeelsleden belasten met het lokale bestuur van de Bouwplaats.

Indien de Overeenkomst geen bepalingen betreffende de tussenkomst van de Ingenieur bevat, dan neemt de Bouwheer de rechten en verplichtingen mutatis mutandis op zich.

i) Inschrijver

De natuurlijke of rechtspersoon die een voorstel, een inschrijving of een offerte indient met de bedoeling een Overeenkomst met de Bouwheer te sluiten.

j) Overeenkomst

Het akkoord tussen de Bouwheer en de Contractant, waarmee deze zich ertoe verbindt de eerstgenoemde de Goederen en/of Diensten te leveren overeenkomstig de afgesproken modaliteiten geconcretiseerd in een bestelling.

k) Project

Alle Goederen en/of Diensten uit te voeren door één of meerdere Contractanten.

l) Waarde

- Geraamde Waarde van de bestelling

De som van de produkten bekomen door de vermenigvuldiging van de Geraamde Hoeveelheden met de eenheidsprijzen van de bestelling en/of de som van de contractuele forfaitaire sommen.

- Eindwaarde van de bestelling

Het bedrag dat de Bouwheer na de uitvoering van de bestelling werkelijk aan de Contractant heeft betaald.

1.3. Omvang van de verplichtingen van de Contractant

De Contractant waarborgt dat al zijn verplichtingen en met name zijn prestaties, studies, bouwstoffen, materiaal, materieel, leveringen, werken, uitvoeringsmiddelen en -wijzen voldoen aan :

- alle clausules van de bestelling;
- alle bepalingen die er normaal uit voortvloeien;
- de optimale regels van de kunst;
- de wetten, decreten, besluiten en reglementen van toepassing op de datum van afsluiting van de Overeenkomst.

De tussenkomst of de goedkeuring van de Ingenieur beperkt geenszins de aansprakelijkheid van de Contractant.

De tekeningen en andere documenten gespecificeerd in de bestelling en opgesteld door de Contractant moeten de Goederen en/of Diensten bepaald in de Overeenkomst volledig dekken en alle details vereist uit hoofde van hun uiteindelijke bestemming omvatten.

De Goederen en/of Diensten moeten in alle opzichten volledig zijn; ze omvatten alle werken, stoffen, materiaal, materieel, uitrustingen, mechanismen en toebehoren waardoor ze aan hun doel en bestemming kunnen beantwoorden, zelfs indien dit niet uitdrukkelijk wordt vermeld in de bestelling, waarvan de specificaties indicatief en niet beperkend zijn.

01

Indien de bestelling bouw-, montage-, herstellings- of vervangingswerken omvat, dan zijn ook de levering van alle materieel, materiaal en toebehoren, de constructie van de voorlopige installaties en alle prestaties nodig voor de bouw, de montage, de herstelling of de vervanging (m.i.v. de eventuele demontage en de uiteindelijke inrichting) inbegrepen, met uitzondering van die tussenkomsten van de Bouwheer die uitdrukkelijk in de bestelling zijn vermeld.

01

Het bouwplaatsmaterieel dat niet behoort tot hetgeen volgens de bepalingen van de bestelling uitdrukkelijk door de Bouwheer ter beschikking wordt gesteld en dat nodig is voor de correcte uitvoering van de Goederen en/of Diensten op de Bouwplaats moet steeds beschikbaar zijn.

2. Overeenkomst

2.1. Bestanddelen

De bestelling voor een Overeenkomst wordt geheel of gedeeltelijk samengesteld uit volgende documenten :

- het contract of de bestelbon

Preciseert de niet technische clausules (commercieel, termijnen, administratief, enz.) uitgewerkt in overleg met de Contractant.

- het technisch aankoopdossier (TAD)

01 | Bevat alle technische documenten die van toepassing zijn op de Overeenkomst, met name de specificaties, tekeningen en schema's, de aanvullende nota's bij de specificaties, de veiligheidsvoorschriften.

- 01 | • het bouwplaats- of vestigingsplaatsreglement

- de algemene voorwaarden

Indien de bestanddelen van de bestelling elkaar tegenspreken of van elkaar verschillen, zijn hun bepalingen geldig in de volgorde waarin ze in het contract of in de bestelbon worden opgesomd en, bij gebrek aan die opsomming, in de bovenvermelde volgorde.

In geval van tegenstrijdigheid, dubbelzinnigheid of afwijking van een bestanddeel van de bestelling t.o.v. zijn aanvullingen en bijlagen, geldt het hoofddocument.

2.2. Afsluiting en vankrachtwording van de Overeenkomst

De Overeenkomst wordt als gesloten beschouwd :

- in geval van een contract, bij de ondertekening ervan door de Bouwheer en de Contractant. Bovendien werden alle documenten van de Overeenkomst vooraf reeds door de betrokken partijen geparafeerd.
- in geval van een bestelbon, wanneer de Bouwheer die heeft ingediend bij of verzonden naar de Contractant, die op zijn beurt de Bouwheer een ontvangstbewijs van de bestelbon overhandigt of toestuur, behoorlijk gedateerd en ondertekend door de Contractant, waarmee hij zonder voorbehoud de clausules van de bestelling aanvaardt.

De datum van afsluiting is :

- in geval van een contract, de datum waarop de Bouwheer het contract ondertekent;
- in geval van een bestelbon, de afgifte van de bestelbon bij de post of aan een vertegenwoordiger van de Contractant.

Een contract wordt opgesteld in twee originele exemplaren respectievelijk bestemd voor elk der betrokken partijen. Indien beide partijen elkaar kunnen ontmoeten, dan ondertekenen ze het contract gezamenlijk en paraferen alle documenten van de Overeenkomst. Indien ze elkaar niet kunnen ontmoeten, worden de parafen en handtekeningen geplaatst na uitwisseling van de post; er mogen echter niet meer dan 15 Dagen verstrijken tussen de respectieve ondertekening door elk van de partijen. Indien deze termijn verstreken is, dan kan, behoudens afwijking overeengekomen tussen de partijen, de partij die eerst heeft getekend afzien van de Overeenkomst.

In het geval van een bestelbon stuurt de Contractant het ontvangstbewijs terug binnen de termijn bepaald in de bestelbon of, bij gebrek aan precisering, binnen de vijftien Dagen.

Indien hij het ontvangstbewijs niet heeft ontvangen of indien het ontvangstbewijs enig voorbehoud vermeldt, mag de Bouwheer de Contractant melden dat de bestelling van nul en gener waarde is.

Indien de Contractant de levering van de Goederen en/of Diensten binnen de vijftien Dagen aanvat zonder het contract te hebben getekend of zonder de bestelbon te hebben teruggezonden, dan impliceert dat dat hij de Overeenkomst zonder voorbehoud aanvaardt.

De documenten en schriftelijke of mondelinge akkoorden tussen de Bouwheer en de Contractant, die de datum van afsluiting van de Overeenkomst voorafgaan, kunnen nooit prevaleren boven de bepalingen van de Overeenkomst of die bepalingen aanvullen. Ze kunnen enkel worden aangehaald als toelichting bij bepalingen van de Overeenkomst die voor meerdere interpretaties vatbaar zijn.

Door het ondertekenen van het contract of door het terugsturen van het ontvangstbewijs van de bestelbon ziet de Contractant af van al zijn voorwaarden, met name die in de marge en op de achterkant van zijn brieven, bestekken, nota's, borderellen, tekeningen, facturen, enz. of in bijlage daarbij, behoudens uitdrukkelijke aanvaarding van andere voorwaarden door de Bouwheer.

De datum waarop de Overeenkomst van kracht wordt is, behoudens uitdrukkelijke vermelding ervan in het contract of in de bestelbon, die van de afsluiting van de Overeenkomst.

2.3. Overdracht

De Contractant mag zijn rechten en verplichtingen niet geheel of gedeeltelijk afstaan of overdragen aan derden zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bouwheer.

2.4. Onderaanbesteding

De Contractant mag, op volle eigen verantwoordelijkheid, bepaalde leveringen kopen bij derden of bepaalde prestaties onderaanbesteden, met uitzondering van het materieel of delen van het materieel die rechtstreeks onder zijn verantwoordelijkheid vallen omwille van de middelen en de persoonlijke ervaring waarover hij beschikt.

Deze aankopen of onderaanbestedingen, conform de bepalingen van de Overeenkomst, ontheffen de Contractant geenszins van zijn contractuele verplichtingen. De Contractant blijft aansprakelijk voor iedere actie, tekortkoming of nalatigheid van zijn leveranciers of onderaannemers.

Voor elke Overeenkomst behoudt de Ingenieur zich het recht voor te eisen dat de Contractant hem de lijst van de gekozen leveranciers en onderaannemers en van de hen toe te vertrouwen bestellingen ter goedkeuring zou voorleggen. De Ingenieur kan bovendien eisen dat hem concurrerende offertes worden voorgelegd. De goedkeuring door de Ingenieur kan geen enkele band van rechtswege doen ontstaan tussen de Ingenieur en de leveranciers of de onderaannemers. De Contractant blijft volledig aansprakelijk.

Indien de waarborg overeengekomen tussen de Contractant en zijn leveranciers of onderaannemers een langere duur of een grotere omvang heeft dan die voortvloeiend uit de Overeenkomst, dan moet de Contractant ervoor zorgen dat de Bouwheer in zijn rechten wordt gesteld t.o.v. zijn leveranciers of onderaannemers.

2.5. Vereniging

Na de afsluiting van de Overeenkomst mag de Contractant zich niet met een derde verenigen voor de uitvoering ervan, zonder de voorafgaande schriftelijke toelating van de Bouwheer.

01 | Indien de Overeenkomst met een vereniging wordt gesloten, zijn de vennoten onverdeeld en solidair aansprakelijk t.o.v. de Bouwheer voor alle contractuele verplichtingen die de bestelling de Contractant oplegt, behoudens de daarin vermelde afwijkingen. De vennoten duiden onder elkaar iemand aan die hen met volledige volmachten kan vertegenwoordigen en die kan instaan voor de coördinatie van de uitvoering van de Overeenkomst; hun keuze wordt vooraf ter goedkeuring aan de Bouwheer voorgelegd.

2.6. Ontbinding - Substitutie - Schadevergoeding - In gebreke blijven van de Contractant

Indien de Contractant niet in staat is één van zijn verplichtingen na te komen, behoudt de Bouwheer zich het recht voor om, afgezien van andere maatregelen beoogd door de documenten van de bestelling, de tekortkoming van de Contractant na eenvoudige aanmaning te compenseren, met name door zichzelf of een derde in de plaats te stellen voor de uitvoering van diens verplichtingen, op kosten en voor risico van de Contractant, of om de Overeenkomst te ontbinden, onverminderd zijn recht op vergoeding van de reële schade die hij lijdt. Het voorgaande geldt niet voor de gevallen opgesomd in artikel 2.7.

01 | De Bouwheer mag de Overeenkomst ontbinden wanneer de toestand van de Contractant na het afsluiten van de Overeenkomst zo moeilijk blijkt dat er een gegronnd vermoeden bestaat dat hij zijn verplichtingen niet zal kunnen nakomen.

Dat geldt met name in geval van een procedure van faillissement, beslaglegging, gerechtelijk akkoord of liquidatie van de Contractant of in geval

van een equivalente buitenlandse procedure.

In elk van de bovenvermelde hypothetische gevallen mag de Bouwheer of de derde die zich in de plaats van de Contractant zou gesteld hebben, de technische documenten, het materiaal, het materieel, de machines, het gereedschap en de installaties van de Contractant bestemd voor de uitvoering van de Overeenkomst gebruiken.

2.7. Redenen tot vrijstelling

De volgende gevallen van overmacht worden met name beschouwd als redenen tot vrijstelling, indien ze zich na afsluiting van de Overeenkomst voordoen :

- oorlog, al of niet verklaard, burgeroorlog, oproer en revoluties, piraterij, aanslagen of daden van terrorisme, sabotage;
- grote natuurrampen zoals hevige stormen, wervelstormen, aardbevingen, vloedgolven, overstromingen, blikseminslag, enz.;
- explosies, branden, vernietiging van willekeurige machines, fabrieken en installaties;
- willekeurige beslissingen van de regering;
- de weigering van de overheden of officiële organismen om de nodige vergunningen voor de uitvoering van de Overeenkomst af te leveren, voor zover die weigering niet toe te schrijven is aan de betrokken partijen.

Als redenen tot vrijstelling worden eveneens beschouwd :

- 01 | • boycotts, stakingen en lock-out in eender welke vorm, langzaamaanacties, bedrijfs- of lokaalbezettingen, werkonderbrekingen in de vestigingen van de partij die de vrijstelling van haar verantwoordelijkheden vraagt;
- de vertraging van een deel van de werken (bijvoorbeeld : funderingen die de uitrustingen of werken moeten dragen, toegangszones, ...) waarvan de uitvoering zich chronologisch vóór de prestatie van de Contractant situeert, indien die vertraging een rechtstreekse invloed heeft op diens prestaties en indien die vertraging volledig buiten de wil om van de Contractant en zijn leveranciers of onderaannemers is.

Indien één van de bovenvermelde gebeurtenissen zich zou voordoen, met een weerslag op de prestaties van één van de betrokken partijen, dan moet die partij de andere het bestaan van een reden tot vrijstelling melden, van zodra die gekend is en ten laatste binnen de vijftien Dagen na de desbetreffende gebeurtenis. De kennisgeving moet melding maken van de aard, de begindatum, de vermoedelijke einddatum en de vermoedelijke weerslag van het geval van overmacht of van de andere reden tot vrijstelling op de uitvoering van de opdracht van de getroffen partij.

Van zodra de reden tot vrijstelling is opgeheven, moet de vrijgestelde partij de andere kennis geven van de juiste datum van die opheffing, van de reële weerslag ervan op de uitvoering van haar verplichtingen en van de rechtvaardiging ervan. Deze kennisgeving moet vergezeld zijn van de vereiste attesten afgeleverd door een officieel organisme.

Elk geval van overmacht of elke andere reden tot vrijstelling leidt tot de opschorting van de uitvoering van de opdracht die erdoor wordt getroffen. De partij die de vrijstelling inroept moet zich echter inspannen om de gevolgen ervan maximaal te beperken. Zij wordt slechts gedurende een minimale periode vrijgesteld van haar verplichtingen; die periode mag de duur van de reële vertraging opgelopen door een geval van overmacht of omwille van een andere reden tot vrijstelling niet overschrijden.

01 | De partijen mogen vragen de Overeenkomst als ontbonden te beschouwen indien de uitvoering ervan totaal onmogelijk is geworden, en dit ongeacht de gevallen van ontbinding bepaald in het contract of de bestelbon.

01

2.8. Hardship

Indien er zich andere onvoorziene omstandigheden dan die van artikel 2.7. zouden voordoen, die noch door de Bouwheer noch door de Contractant kunnen worden voorkomen en die de economische bases van de Overeenkomst aantasten ten nadele van één van de betrokken partijen, dan moeten die partijen gezamenlijk de vereiste aanpassingen aan de bestelling afspreken. Indien de partijen niet tot een overeenkomst kunnen komen dan duiden zij gezamenlijk een expert aan. Die kan eventueel een schadevergoeding aan één van de partijen opleggen, rekening houdend met de gerechtvaardigde kosten.

2.9. Klachten

01 | Iedere Contractant die een klacht wil indienen moet die motiveren d.m.v. een aangetekende brief ter attentie van de Ingenieur, binnen de tien Dagen na de feiten die eraan ten grondslag liggen. De Ingenieur bevestigt de ontvangst binnen de vijf Dagen.

Van zodra de Ingenieur de ontvangst bevestigt heeft, beschikt de Contractant over een termijn van dertig Dagen om een volledig dossier in te dienen ter motivering van de klacht en met een raming van de geleden schade.

Indien de Contractant zijn dossier niet binnen die termijn van dertig Dagen kan voorleggen, moet hij de Ingenieur daarvan verwittigen. Die kan hem dan een nieuwe termijn toekennen.

Indien de Contractant zijn dossier niet heeft ingediend binnen de bovenvermelde termijnen, dan gaat men ervan uit dat hij heeft afgezien van zijn klacht.

De Bouwheer deelt de Contractant zijn standpunt mee binnen de dertig Dagen volgend op de ontvangst van het volledige dossier.

2.10. Betwistingen en arbitrage

2.10.1. Overeenkomst uitgevoerd in België

Voor de Overeenkomsten uitgevoerd in België, of met een Bouwheer van Belgische nationaliteit, worden alle geschillen die kunnen voortvloeien uit de interpretatie of de uitvoering van de Overeenkomst en die niet in der minne kunnen worden geschikt scheiderechterlijk opgelost.

Hiertoe licht de meest gerede van beide partijen de andere partij schriftelijk in over het voorwerp van het geschil en stelt de naam van een scheidsrechter voor. De partij aan wie de betekening gericht is, beschikt over een termijn van vijftien Dagen vanaf de ontvangst van de betekeningbrief om een eigen scheidsrechter voor te stellen. De correspondentie wordt gevoerd per aangetekende brief met ontvangstbewijs.

Indien de tweede partij geen scheidsrechter aanstelt binnen de voorgeschreven termijn, wordt haar stilzwijgen beschouwd als een definitieve en onherroepelijke aanvaarding van de scheidsrechter die de meest gerede partij heeft aangesteld; deze scheidsrechter doet bijgevolg alleen uitspraak ter zake.

Indien een tweede scheidsrechter aangesteld is, gaan de twee scheidsrechters binnen de vijftien Dagen volgend op de aanstelling van de tweede scheidsrechter over tot de aanstelling van een derde scheidsrechter. Indien zij hierover niet tot een akkoord kunnen komen, stelt de Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel van Brussel de derde scheidsrechter aan op verzoek van de meest gerede partij.

De scheidsrechter of de drie scheidsrechters zijn volledig bevoegd om bij de partijen de inlichtingen in te winnen die zij noodzakelijk achten ter bepaling van de aard en de oorzaken van het geschil.

Indien er drie scheidsrechters zijn, wordt er beslist bij meerderheid van stemmen. Behoudens andersluidend beding, wordt de scheidsrechterlijke beslissing uitgesproken binnen de twee Maanden na de aanstelling van de laatste scheidsrechter. De beslissing is definitief en onherroepelijk.

Enkel het Belgisch recht is van toepassing.

Voor alle aangelegenheden is de plaats van arbitrage Brussel.

2.10.2. Overeenkomst uitgevoerd in het buitenland

Voor de Overeenkomsten uitgevoerd in het buitenland, met een Bouwheer die de Belgische nationaliteit niet bezit, worden alle geschillen voortvloeiend uit de Overeenkomst definitief opgelost volgens het reglement van bemiddeling en arbitrage van de Internationale Kamer van Koophandel door één of meerdere scheidsrechters benoemd overeenkomstig dit reglement. De plaats van arbitrage is Brussel.

Enkel het Belgisch recht is van toepassing.

2.10.3. Rechtsmiddelen

Het rechtsmiddel arbitrage is niet opschortend voor de uitvoering van de Overeenkomst.

3. Contractuele termijnen

3.1. Naleving van de termijnen

De Contractant moet de prestaties die het voorwerp van de Overeenkomst uitmaken binnen de daarin bepaalde termijnen uitvoeren.

De termijnen beginnen te lopen vanaf de datum waarop de Overeenkomst van kracht wordt en ze moeten stipt worden nageleefd.

Wanneer de termijn in Dagen uitgedrukt is, verstrijkt hij op het einde van de laatste Dag van de bepaalde duur. Wanneer de termijn in Weken uitgedrukt is, wordt hij van Dag tot Dag geteld. Wanneer hij in Maanden bepaald is, wordt hij geteld van de zoveelste tot de zoveelste. Indien er in de Maand waarin de termijn ten einde loopt geen overeenkomstige zoveelste is, dan verstrijkt hij op de laatste Dag van die Maand.

Indien de laatste Dag van een termijn een wettelijke feestdag is, dan wordt de termijn verlengd tot op het einde van de eerstvolgende werkdag.

3.2. Wijziging van de termijnen

Een verlenging van termijnen is slechts toegelaten wanneer die gerechtvaardigd wordt door een vrijstelling binnen de hierna omschreven grenzen en voorwaarden of wanneer ze aan de Bouwheer kan worden toegeschreven of indien daarover vooraf een akkoord met de Bouwheer werd gesloten.

Het is de Contractant niet toegestaan als motief tot verlenging van de contractuele termijnen vertragingen aan te voeren te wijten aan proeven bepaald in de bestelling of die voortvloeien uit weigering, rectificatie en gebreken die hem kunnen worden toegeschreven.

De termijnen bepaald in het contract of in de bestelbon houden rekening met de wisselvalligheden van de fabricage of de constructie, zowel bij de Contractant en zijn eventuele onderaannemers als bij de Bouwheer. Toch kan de Ingenieur een verlenging van de contractuele termijnen aanvaarden in geval van incidenten tijdens de fabricage of tijdens de constructie van een stuk dat uitzonderlijke risico's oplevert tijdens de fabricage of de constructie (giet- en smeedstukken). Er moet echter worden erkend dat :

- de regels van het vak werden nageleefd;
- de Contractant die stukken zo snel mogelijk (vóór bewerking) aan een maximale controle heeft onderworpen om het risico tot een minimum te beperken;
- die incidenten werkelijk leiden tot een vertraging van de levering voor het geheel van de Goederen en/of Diensten.

De contractuele termijnen kunnen daarentegen ook worden verkort onder de invloed van gunstige gebeurtenissen.

Iedere wijziging van de termijnen van welke aard ook en ongeacht de oorzaak ervan, moet in een bijvoegsel aan de bestelling worden opgenomen.

De Contractant verbindt zich ertoe alle beschikbare middelen in te zetten (meer mankracht, versterking van het materieel, enz.) om mogelijke vertragingen in te halen, wie ook - zichzelf, zijn onderaannemers of derden - die vertragingen heeft veroorzaakt.

Bij vertragingen veroorzaakt door derden, verbindt de Contractant zich ertoe alles in het werk te stellen om die vertragingen te verhelpen, tegen een vergoeding die wordt bepaald in een bijvoegsel aan de bestelling.

Indien blijkt dat de levering van de Goederen en/of Diensten definitief onmogelijk is geworden, kan elke betrokken partij de annulering van de Overeenkomst vragen. De verdeling van de kosten die voor elke partij uit zo'n annulering voortvloeien wordt, in alle billijkheid en rekening houdend met de omstandigheden, tussen de partijen overeengekomen.

Indien de levering van de Goederen en/of Diensten gedurende drie Maanden wordt opgeschort of indien blijkt dat ze voor drie Maanden kan worden opgeschort, dan plegen de betrokken partijen zo snel mogelijk overleg om de contractuele weerslag van het geval van overmacht, vooral op de prijzen, de termijnen en de voortzetting van de respectieve prestaties te onderzoeken.

Indien de partijen niet zeer snel tot een akkoord kunnen komen, mag elke partner zelf deze omstandigheid aanvoeren om de Overeenkomst zonder enige schadevergoeding te ontbinden; de gevolgen van die ontbinding op de verdeling van de kosten die eruit voortvloeien voor iedere partij zijn dezelfde als die bepaald in de vorige alinea.

3.3. Aanmaning

Bij het verstrijken van de contractuele termijnen, wordt de Contractant geacht een aanmaning tot naleving van zijn verplichtingen te krijgen. Hij mag zich niet beroepen op het uitblijven van zo'n schriftelijke aanmaning om de termijnen bepaald in het contract of de bestelbon niet na te leven.

3.4. Automatisch getroffen maatregelen bij vertraging van de Contractant in de levering van de Goederen en/of Diensten

3.4.1. Vertraging bij de levering van de Goederen en/of Diensten

Indien de Contractant de Bouwplaats verlaat zonder het akkoord van de Ingenieur of indien de Contractant geen rekening houdt met de instructies van de Ingenieur om een vertraging in te halen, heeft de Ingenieur het recht, na een schriftelijke aanmaning waarop niet is ingegaan binnen de vijftien Dagen, de levering van de Goederen en/of Diensten te doen voortzetten en beëindigen door een andere onderneming naar keuze, voor rekening en risico van de Contractant die in gebreke blijft.

Deze maatregel heft de toepassing van boetes voor overschrijding van de termijnen niet op.

3.4.2. Vertraging op het moment van de Voorlopige Oplevering (met uitzondering van de ruwbouw)

Indien drie Maanden na de Industriële Indienststelling, en behalve in geval van overmacht en vertragingen buiten de wil van de Contractant om, de Contractant de Ingenieur niet verzocht heeft de Voorlopige Oplevering te starten, mag de Ingenieur de Contractant, na zijn motivering te hebben aanhoord, een bijkomende termijn toekennen om de Goederen voor te bereiden op de Voorlopige Oplevering.

Indien bij het verstrijken van die termijn de Contractant de Goederen niet ter beschikking kan stellen voor de Voorlopige Oplevering :

- maant de Ingenieur de Contractant aan de Voorlopige Oplevering binnen de acht Dagen te starten;
- indien de Contractant opnieuw in gebreke blijft, gaat de Ingenieur automatisch over tot de Voorlopige Oplevering, op kosten van de Contractant, zelfs indien deze van oordeel is dat de Goederen daarvoor niet klaar zijn. Tegen deze proeven kan geen beroep worden aangetekend; hun resultaten zijn de enige die in aanmerking worden genomen voor de berekening van de boetes of voor de beslissing tot weigering.

Deze maatregel heft de toepassing van boetes voor overschrijding van de termijnen niet op.

3.4.3. Vertraging tijdens de Garantieperiode

Indien de Contractant, behalve in geval van overmacht of van gebeurtenissen buiten zijn wil om, tijdens de Garantieperiode niet de nodige herstellingen en bijwerkingen uitvoert binnen de door de Ingenieur bepaalde termijnen, mag de Ingenieur die prestaties automatisch laten uitvoeren voor rekening en risico van de Contractant.

3.5. Boetes voor overschrijding van de termijnen

Het berekenen van de boetes voor overschrijding van de contractuele termijnen is gebaseerd op de Eindwaarde van de bestelling zonder boetes.

De boetes worden berekend op basis van de effectieve vertraging.

Het contract of de bestelbon bepaalt de boetes die van toepassing zijn in geval van overschrijden van de contractuele termijnen.

Indien er meerdere boetes zijn die de naleving van verscheidene termijnen dekken, worden die cumulatief toegepast ingeval er verscheidene vertragingen werden vastgesteld.

Het totale bedrag van de boetes mag niet meer dan tien percent van de Eindwaarde van de bestelling zonder boetes bedragen.

De Bouwheer gaat enkel na of een mogelijke vertraging van de Contractant hem geen nadeel berokkent en of het mogelijk is de boetes niet toe te passen.

01 | De boetes mogen worden geïnd door automatische afhouding op de aan de Contractant te betalen bedragen.

4. Prijs - Facturering - Betaling

4.1. Vergoedingswijzen

De levering van de Goederen en/of Diensten door de Contractant wordt vergoed op de wijze bepaald in het contract of de bestelbon. De vergoedingswijzen kunnen de volgende zijn :

4.1.1. Tegen globale prijs

Bij een Overeenkomst tegen globale prijs dekt een forfaitaire prijs het geheel van Goederen en/of Diensten of wordt er uitgegaan van forfaitaire posten.

4.1.2. Volgens prijzenborderel

Bij een Overeenkomst volgens prijzenborderel zijn enkel de eenheidsprijzen voor Goederen en/of Diensten forfaitair.

De prijs te betalen aan de Contractant wordt bekomen door het samentellen van de verschillende produkten bekomen door vermenigvuldiging van de Gemeten Hoeveelheden met de overeengekomen eenheidsprijzen.

4.1.3. Tegen gecontroleerde uitgaven

Bij een Overeenkomst tegen gecontroleerde uitgaven worden forfaitaire, in het contract of de bestelbon bepaalde tarieven toegepast (en desgevallend eenheidsprijzen voor bijhorend materiaal) of worden de reële uitgaven van de Contractant terugbetaald.

4.1.4. Gemengd

Bij een gemengde Overeenkomst worden de Goederen en/of Diensten op verschillende van de bovenvermelde wijzen vergoed.

4.2. Aard van de prijzen

4.2.1. Forfaitaire prijs

De forfaitaire prijzen gelden als prijzen die alle uitgaven voortvloeiend uit de levering van de Goederen en/of Diensten omvatten, met inbegrip van diegene die het resultaat zijn van de verplichtingen door de verschillende documenten van de Overeenkomst opgelegd aan de Contractant en van de algemene kosten, belastingen, taksen, winsten en bijkomende kosten, met name de vervoerskosten en de kosten voor het afdrukken van de tekeningen en documenten volgens de contractuele hoeveelheden.

Alle uitrustingen nodig voor de levering van de Goederen en/of Diensten zijn in de globale prijs of in de forfaitaire eenheidsprijzen inbegrepen.

De prijzen worden eveneens geacht rekening te houden met alle ongemakken eigen aan de voorwaarden van tijd en ruimte waarin de levering plaatsvindt, met name :

- voorspelbare natuurfenomenen;

- het normale gebruik van het openbare domein of de werking van de openbare diensten;
- de aanwezigheid van allerhande werken, leidingen, buizen en kabels, evenals de bouwplaatsen nodig voor de verplaatsing of de transformatie van die installaties;
- de gelijktijdige uitvoering van andere werken of prestaties;
- de aanwezigheid van andere aannemingen;
- de exploitatie van installaties of werken.

De prijzen vermeld in het contract of in de bestelbon zijn exclusief de belasting op de toegevoegde waarde (B.T.W.).

4.2.2. Forfaitaire tarieven

01 | De forfaitaire tarieven vermeld in het contract of in de bestelbon onder de rubriek van de vergoeding tegen gecontroleerde uitgaven vergoeden de uitgaven van de Contractant voor mankracht en gebruik van materieel :

- Uitgaven voor mankracht

01 | De uurtarieven zijn gebaseerd op het normale werkrooster en worden toegepast op de werkelijk gepresteerde uren. Ze omvatten alle lasten zoals de verzekeringen, lonen, sociale lasten en voordelen toegekend aan het overeenkomstige personeel, de winsten, transportkosten, verplaatsingen naar de Bouwplaats, logies, toelagen, specifieke kosten voor een gecontroleerde nucleaire zone, beschermende en werkkledij, klein gereedschap, verbruikbare stoffen, met inbegrip van het aandeel in de levering van de Goederen en/of Diensten, van de loonlasten voor al het personeel dat niet behoort tot de in aanmerking genomen categorieën.

- Uitgaven voor gebruik van materieel

De tarieven voor het gebruik van uitrustingen en machines van de Bouwplaats omvatten alle, meestal willekeurige kosten, met inbegrip van de afschrijving, de herstellingen en het onderhoud, de verbruikbare stoffen en de bestuurder van de machines. Die tarieven zijn enkel van toepassing op de reële werkingstijd van de uitrusting of machine, met uitzondering van de tijd voor stillegging, aanvoer naar de Bouwplaats en wegvoering ervan.

01 | De tarieven zijn enkel van toepassing op de uitrustingen en machines van de Bouwplaats voor zover die niet werden geleend bij de uitrustingen en machines bestemd voor de uitvoering van de Overeenkomst tegen globale prijs en voor zover ze bestemd zijn voor de levering van bijkomende Goederen en/of Diensten besteld tegen gecontroleerde uitgaven.

01 | De tarieven vermeld in het contract of in de bestelbon zijn exclusief de belasting op de toegevoegde waarde (B.T.W.).

4.2.3. Reële uitgaven

De terugbetaling van de reële uitgaven van de Contractant gebeurt wanneer de Contractant, na voorafgaande schriftelijke toestemming van de Ingenieur, uitgaven moet doen die niet door de prijzen of de tarieven van de bestelling zijn gedekt.

Deze uitgaven worden berekend tegen kostprijs, bij voorlegging van de bewijsstukken (facturen van onderaannemers exclusief B.T.W.), verhoogd met een percentage bepaald in het contract of in de bestelbon, voor algemene kosten en winst.

- 01 | De prijzen vermeld in het contract of in de bestelbon zijn exclusief de belasting op de toegevoegde waarde (B.T.W.).

4.3. Prijsherziening

Het contract of de bestelbon bepaalt of de vergoeding van de Contractant tijdens de uitvoering van de Overeenkomst al of niet herzienbaar is, naar boven of naar onder toe, overeenkomstig de schommelingen van de economische toestand.

Het contract of de bestelbon kan tegelijkertijd herzienbare én vaste prijzen inhouden.

Wanneer een prijs herzienbaar is, worden er formules toegepast met de volgende algemene vorm, die de schommelingen van de economische toestand forfaitair kunnen omzetten :

waarin :

- P_0 : deel van de aan te passen basisprijs;
- P : nieuwe waarde van P_0 na herziening;
- a, b, c : coëfficiënten bepaald in het contract of in de bestelbon die het respectieve belang weergeven van het vaste gedeelte, van de bouwstoffen, materiaal, materieel of uitrustingen (M) en van de lonen en sociale lasten (S) die in de formule opgenomen zijn;
- M_0 : officiële index van de bouwstoffen, het materiaal, het materieel of de uitrustingen gekend op het ogenblik van de offerte;
- M : lineair in de tijd gewogen gemiddelde van de bovenvermelde indices tijdens de contractuele periode van de leveringen, gepreciseerd in het contract of in de bestelbon;
- S_0 : officiële indices van de uurlonen, met inbegrip van de sociale lasten, gekend op het ogenblik van de offerte;
- S : lineair in de tijd gewogen gemiddelde van de bovenvermelde indices tijdens de contractuele periode van de leveringen, gepreciseerd in het contract of in de bestelbon.

Het contract of de bestelbon geeft de waarde van de termen M_0 en S_0 , de datum waarmee die waarden overeenstemmen en de verwijzingen naar de publicaties waarin de waarden M en S regelmatig worden vermeld.

Indien buiten de wil van de Contractant om de levering van de Goederen en/of Diensten die het voorwerp van de Overeenkomst uitmaken niet beëindigd is bij het verstrijken van de globale uitvoeringstermijn bepaald in het contract of de bestelbon, dan mag die worden verlengd met een tijd gelijk aan de opgelopen vertragingen. De toepassingsperiodes van de indices M en S worden dan verlengd tot de reële data van het einde van de uitvoering.

Indien de prestaties niet beëindigd zijn bij het verstrijken van de contractuele termijnen om redenen die aan de Contractant kunnen worden toegeschreven, dan worden die termijnen behouden als toepassingsperiode van de indices M en S.

01 | Indien bij de uitvoering van de bestelling de gekozen indices niet meer verschijnen, dan overleggen de betrokken partijen om gezamenlijk de geschikte vervangende indices en hun coëfficiënt te bepalen. Die wijziging maakt het voorwerp uit van een bijvoegsel bij de bestelling.

4.4. Factureringsmodaliteiten

4.4.1. Algemene voorschriften

01 | De facturen en de schriftelijke betalingsaanvragen worden afzonderlijk verstuurd naar het adres en in het aantal exemplaren bepaald in het contract of in de bestelbon; naast de elementen opgelegd door de wet op de B.T.W. moeten ze bovendien nog het volgende vermelden :

- de volledige referenties van de bestelling en van haar eventuele bijvoegsels:
  - de naam van het Project of van het werk;
  - de benaming van het voorwerp;
  - het volledige nummer van de referentie van de bestelling en eventuele bijvoegsels;
- de totaalprijs of desgevallend de deelbedragen van de bestelling of het bijvoegsel voor de vergoeding tegen globale prijs of het bedrag dat overeenkomt met de vorderingsstaat voor de vergoeding volgens prijzenborderel;
- de vermelding van de verschuldigde schijf en de uitsplitsing van de gevraagde betaling overeenkomstig de verdeling bepaald in de bestelling;
- bij gedeeltelijke of globale levering, de specificatie van de levering of van de dienstprestaties waarvan de betaling wordt gevraagd.
  - de bijlagen (vorderingsstaten, werkopdrachten, leveringsbonnen, ...).

01 | Het contract of de bestelbon vermeldt de identiteit van de Bouwheer, op wiens naam de factuur moet worden opgesteld, evenals het adres (desgevallend dat van de Ingenieur) waarnaar de factuur moet worden gestuurd.

Niet-naleving van deze instructies en de afwezigheid van één van de opgelegde wettelijke of contractuele vermeldingen maakt de factuur van nul en gener waarde. Ze wordt terugbezorgd aan de Contractant.

Er wordt een afzonderlijke factuur opgesteld voor elke schijf, waarbij de facturatie volledig afgesloten moet zijn :

- bij de eindlevering, voor de roerende Goederen;
- bij het einde van de montage, voor de roerende Goederen die gepaard gaan met montage;
- bij de Voorlopige Oplevering, voor de onroerende werken aan gebouwen of andere Diensten.

De latere betalingschijven maken het voorwerp uit van gewone schriftelijke betalingsaanvragen.

De facturen of de schriftelijke betalingsaanvragen die gehecht zijn aan een proces-verbaal van einde van de werken, van Industriële Indienststelling, van Voorlopige Oplevering of Definitieve Oplevering, moeten vergezeld zijn van een copie van dit proces-verbaal.

De bedragen van de bijvoegsels worden afzonderlijk van die van de hoofdbestelling gefactureerd.

De prijsherzieningen moeten worden gefactureerd :

- bij de Voorlopige Oplevering, wanneer de Overeenkomst tegen globale prijs wordt vergoed;
- op het einde van elk trimester voor de Overeenkomsten tegen gecontroleerde uitgaven of volgens borderel, waarvoor maandelijkse vorderingsstaten worden opgesteld.

Voor de facturering wordt elke aanvraag tot prijsherziening, vergezeld van de officiële bewijsstukken, ter goedkeuring aan de Ingenieur voorgelegd.

Elke prijsherziening wordt afzonderlijk gefactureerd.

01 | De prijzen omvatten belastingen, rechten en taksen; de B.T.W. is niet inbegrepen. Het contract of de bestelbon bepaalt het B.T.W.-stelsel.

De bestelbon of het contract bepaalt of de facturering vrijgesteld is van B.T.W. en of de overdracht van de betaling van de B.T.W. ten laste van de Medecontractant is.

01 | Wanneer de bestelling betrekking heeft op de aankoop van Goederen afkomstig van een lidstaat van de Europese Gemeenschap moet de Contractant in zijn factuur de informatie geven die in het contract of in de bestelbon wordt gevraagd opdat de Bouwheer zijn Intrastat-verplichtingen in België zou kunnen nakomen (gecombineerde nomenclatuur, statistisch stelsel 19).

Overeenkomstig artikel 55 van het Belgisch Wetboek van de B.T.W. en de administratieve omzendbrieven nrs. 84.1970 en 105.1970, moet de Contractant, vóór elk van de hierna vermelde handelingen in België, waarvan er één of andere binnen het kader van een bestelling valt, een Verantwoordelijke Vertegenwoordiger doen erkennen door het Belgische Ministerie van Financiën; de Contractant moet zo snel mogelijk de naam, het adres en het registratienummer bij de B.T.W. van die Verantwoordelijke Vertegenwoordiger meedelen :

- Tijdelijke invoer van materieel bestemd voor de levering van Goederen en/of Diensten van eender welke aard of voor verhuring (allerhande werktuigen, instrumenten en machines, containers, enz.) : de tijdelijke invoer in België gebeurt op naam van de in het buitenland gevestigde belastingsplichtige, die eigenaar van het materieel is. De Verantwoordelijke Vertegenwoordiger vervult de verplichtingen van de buitenlandse belastingsplichtige in diens naam en voor diens rekening.
- Alle materiële prestaties van roerende of onroerende aard uitgevoerd in België door een in het buitenland gevestigde belastingsplichtige, ongeacht van het feit of ze vergezeld gaan van leveringen van goederen of niet :
  - de invoer van buitenlands materieel en de aankoop van Belgisch materieel moeten gebeuren op naam van de in het buitenland gevestigde belastingsplichtige. De Verantwoordelijke Vertegenwoordiger vervult de verplichtingen van de buitenlandse belastingsplichtige in diens naam en voor diens rekening.
  - de in het buitenland gevestigde belastingsplichtige stuurt zijn Mede-contractant alle facturen, exclusief Belgische taksen, overeenkomstig de bepalingen voor facturering en tegen het bedrag van de bestelling. De Verantwoordelijke Vertegenwoordiger van zijn kant stelt de documenten op voorgeschreven in artikel 4, paragraaf 2 van het koninklijk besluit nr. 31 van 29.12.1970 betreffende de B.T.W. op uitgevoerde werken, die de Belgische Mede-contractant van de in het buitenland gevestigde belastingsplichtige verschuldigd is, en dit in perfecte wederzijdse samenhang met de facturen van zijn buitenlandse opdrachtgever.
  - wat de vorige paragraaf betreft, kent het Bestuur van de B.T.W. de in het buitenland gevestigde belastingsplichtige de vrijheid toe facturen inclusief B.T.W. op te stellen op naam van zijn Belgische Mede-contractant, op voorwaarde dat die facturen vooraf worden bezorgd aan de Verantwoordelijke Vertegenwoordiger, die er zijn naam, zijn adres en zijn registratienummer bij de B.T.W. op vermeldt en ze medeondertekent. De Verantwoordelijke Vertegenwoordiger behoudt een dubbel van die documenten, dat hij inschrijft in het boek van uitgaande facturen dat hij op naam en voor rekening van de Vertegenwoordigde bijhoudt. Het origineel en de andere copies stuurt hij naar de Belgische Mede-contractant van de buitenlandse belastingsplichtige.

4.4.2. Overeenkomst tegen globale prijs

Het contract of de bestelbon preciseerd :

- de percentages van de schijven;
- de vervaldata waarop de Contractant zijn facturen of schriftelijke betalingsaanvragen mag indienen;
- de betalingsdeviezen.

01

4.4.3. Overeenkomst volgens prijzenborderel

Voor de Overeenkomsten volgens prijzenborderel worden de vorderingsstaten maandelijks opgesteld op genummerde bladen, met gebruik van de formulieren die, desgevallend, door de Ingenieur zijn uitgewerkt.

Ze worden opgesteld in 4 exemplaren behoorlijk ondertekend door de vertegenwoordiger van de Contractant. Twee exemplaren zijn bestemd voor de Ingenieur, het derde exemplaar wordt in bijlage bij de maandelijkse factuur gevoegd en het vierde exemplaar wordt door de Contractant bewaard.

Indien de Ingenieur bepaalde vermeldingen betwist, maakt hij in een uitvoeringsstaat melding van zijn eigen waarnemingen of van het voorbehoud dat hij wenst aan te tekenen en bezorgt hij een geannoteerd exemplaar aan de Contractant. Die beschikt over acht Dagen om schriftelijk zijn commentaar uit te brengen. Van zodra deze termijn is verstreken worden de opmerkingen van de Ingenieur beschouwd als zijnde aanvaard zonder enig voorbehoud. Er wordt geen gevolg gegeven aan schriftelijke betalingsaanvragen die niet vergezeld gaan van de overeenkomstige vorderingsstaten behoorlijk ondertekend door de Ingenieur.

De maandelijkse vorderingsstaten van Overeenkomsten volgens prijzenborderel moeten zo veel mogelijk overeenstemmen met de werkelijke vorderingsstaat, opdat noch de Bouwheer, noch de Contractant enig nadeel zouden ondervinden.

De maandelijkse facturen zijn vergezeld van de samenvattende staat van de reeds vereffende facturen.

Het feit dat de Ingenieur de posten, hoeveelheden of prijzen van die vorderingsstaten aanvaardt, impliceert niet dat ze worden goedgekeurd voor de opstelling bij het einde van de werken, van de Algemene Samenvattende Opmetingsstaat. Die wordt opgesteld op het einde van de werken, op basis van de definitieve uitvoeringsplannen of de uitvoeringsstaten, met het oog op de bepaling van de Eindwaarde van de bestelling. Dit maakt het voorwerp uit van een eindbijvoegsel aan de bestelling. Na uitgifte van dit eindbijvoegsel neemt de Bouwheer geen enkele factuur meer in aanmerking.

4.4.4. Overeenkomst tegen gecontroleerde uitgaven

01 | Elke uitvoering tegen gecontroleerde uitgaven wordt opgenomen in een werkopdracht, ondertekend door de Ingenieur en desgevallend door de Bouwheer. Dit document preciseert de aard van het gevraagde werk en de raming van de vereiste Goederen en/of Diensten.

01 | De overzichten der prestaties worden ondertekend en dagelijks in aanwezigheid der partijen opgemaakt in vier exemplaren. Eén exemplaar is bestemd voor de Bouwheer, twee zijn bestemd voor de Contractant en het laatste gaat naar de Ingenieur.

De procedure voor goedkeuring of betwisting van deze documenten is dezelfde als die voor de Overeenkomsten volgens prijzenborderel.

01 | De facturen worden maandelijks opgesteld op basis van de werkopdrachten en de overzichten der prestaties, waarvan een kopie bij de facturen moet worden gevoegd.

4.5. Betalingsmodaliteiten

De vervallen facturen moeten worden betaald na dertig Dagen einde maand van ontvangst van de factuur of van de schriftelijke betalingsaanvraag.

Een betaling wordt slechts vereffend wanneer de Contractant aan al zijn contractuele verplichtingen heeft voldaan, op de datum overeenstemmend met de indiening van een factuur betreffende een voorschot of een schijf of van een schriftelijke betalingsaanvraag.

01 | De Bouwheer voert de betaling slechts uit op basis van een factuur of van een schriftelijke aanvraag van de Contractant met vermelding van het bedrag (de bedragen) verschuldigd op de prijs van de Goederen en/of Diensten.

Er kan geen enkele betaling worden geëist wanneer de betalingen van de vorige schijven niet werden vereffend door een tekortkoming of een fout van de Contractant.

01 | Van het bedrag van de facturen ingediend door de Contractant, m.i.v. de facturen voor prijsherziening, kan een bedrag als waarborg worden afgehouden. Het afgehouden percentage wordt bepaald in het contract of in de bestelbon. De afgehouden bedragen worden aan de Contractant betaald bij de Definitieve Oplevering, na ontvangst van de schriftelijke betalingsaanvraag door de Ingenieur, en met aftrek van de bedragen die hij op die datum eventueel nog aan de Bouwheer verschuldigd is.

4.6. Interdependentie en samenhang

01 | Indien er tussen de partijen van de Overeenkomst vorderingen en schulden bestaan, behoudt de Bouwheer zich ongeacht hun oorsprong het recht voor zijn eigen schulden te verrekenen met zijn vorderingen op de Contractant of zich te beroepen op het retentierecht of op de uitzondering van niet-nakoming, alsof het geheel van vorderingen en schulden zou voortvloeien uit een enkele contractuele verbintenis.

01 |

5. Uitvoeringsprogramma en toezicht op de uitvoering van de Overeenkomst

5.1. Uitvoeringsprogramma

Indien ze geen deel uitmaken van de bestelling, moet de Contractant de Ingenieur binnen een termijn bepaald in de bestelling, of, bij gebrek daaraan, binnen een termijn van dertig Dagen te tellen vanaf de datum waarop de Overeenkomst van kracht wordt de volgende documenten bezorgen :

- 01 |
- a) een planning in de vorm van een staafdiagram of equivalent, vergezeld van een stroomschema van de activiteiten indien de complexiteit van de Overeenkomst zulks vereist. Die planning toont de spreiding in de tijd van de hoofdfasen m.b.t. de uitvoering van zijn verplichtingen en vermeldt in ieder geval :
    - de data waarop de Contractant de informatie en de documenten vereist door de bestelling moet indienen;
    - de data waarop normaliter de hoofdbestellingen van het materiaal en het materieel moeten worden gedaan evenals de geplande leveringsdata;
    - de manier waarop de Goederen en/of Diensten buiten de Bouwplaats en/of Vestigingsplaats worden uitgevoerd om de naleving van de contractuele termijnen te waarborgen;
    - de limietdata waarop de Contractant de informatie, de werken en het materieel die hij niet zelf moet leveren ter beschikking moet stellen.

Deze planning ontheft de Contractant geenszins van zijn verplichting tot naleving van de contractuele termijnen.

- b) de geplande fysieke vorderingen en de berekeningsmethode van die vorderingen, met beschrijving van de beschouwde activiteitsindicatoren (lineaire meter, kubieke meter, kilogram, stukken, aantal documenten, ...);
- c) het document dat de mankracht en de werkuren vermeldt nodig voor de volledige realisatie van de Goederen en/of Diensten, het maandelijks verbruik van die uren, het aantal personen en uren gepland per personeelscategorie;
- d) het nominatieve organigram van het team dat de studies en de uitvoering omkadert. Het beschrijft de banden tussen dit team en de structuur die bij de Contractant bestaat. Het preciseert de capaciteiten en de ervaring van het personeel met gelijkaardige opdrachten. Dit organigram beschrijft ook de banden met de onderaannemers en de leveranciers.

5.2. Toezicht op de uitvoering

- 01 | Het uitvoeringsprogramma (staafdiagram of equivalent, geplande fysieke vordering en hoeveelheid mankracht) bepaald in artikel 5.1. dient als referentie voor de periodieke evaluatie van de vordering van de Goederen en/of Diensten van de Contractant. Die moet, meer bepaald, de Ingenieur in principe elke maand de reële fysieke vordering voorleggen, berekend volgens de methode waarvan sprake in artikel 5.1.

De Contractant houdt het uitvoeringsprogramma bij. Op vraag van de Ingenieur kan het worden herzien telkens bepaalde omstandigheden een gevoelige weerslag hebben op de elementen waarmee rekening werd gehouden om dit programma op te stellen.

- 01 | Indien de Ingenieur de vorderingsstaat onvoldoende acht om de afwerking binnen de vereiste termijnen te waarborgen, brengt hij de Contractant daarvan op de hoogte en gelast hem binnen de vijftien Dagen schriftelijk te bepalen welke maatregelen zullen worden getroffen om de uitvoering sneller te doen verlopen. Die maatregelen moeten vooraf door de Ingenieur worden goedgekeurd.

De Bouwheer en/of de Ingenieur behoudt zich het recht voor de vordering van de studies, leveringen, werken of iedere andere contractuele prestatie te laten volgen door een persoon naar keuze, zonder enige afbreuk te doen aan de aansprakelijkheid van de Contractant.

6. Studies

6.1. Studiedocumenten

De bestelling specificceert de Diensten waarmee de Contractant op het vlak van de studies belast is. Die studies omvatten :

- a) De principestudies voor de levering van uitrustingen of de uitvoering van werken, met name :
- de algemene plannen en de maattekeningen van de uitrustingen;
  - de algemene plannen van de werken en hun liggingsplannen;
  - de berekeningsnota's en de beschrijvende nota's;
  - alle gegevens zoals de statische en dynamische belasting op de funderingen en de schema's van de hulpuitrustingen, nodig voor een eerste studie van de ruwbouw (algemene schikking, uitgravingen, funderingssystemen);
  - het gewicht van de uitrustingen en de totale afmetingen, met het oog op de bepaling van de verladingsmiddelen en de vrije openingen nodig voor de montage;
  - de gegevens betreffende de bijbehorende of hulpuitrustingen waarvan de eigenschappen worden bepaald door die van de uitrustingen of werken die het voorwerp van de studies uitmaken;
  - de schema's en de eigenschappen van de fluïdumkringen, elektrische kringen en andere kringen die van belang zijn voor de uitrustingen of werken, nodig voor de bepaling van de algemene kringen van het geheel waarin de uitrustingen of werken worden ingebouwd.
- b) De definitieve documenten en richtplannen, met name :
- de bepaling van de eigenschappen van de uitrustingen en werken, met aanduiding van alle openingen, doorgangen en ingangen nodig voor de montage en de exploitatie van de uitrustingen, de werken en hun hulpmiddelen, met de statische en dynamische belastingen;
  - de details van sokkels en verankeringen;
  - de lokalisatie en de karakteristieken van aansluiting van de uitrusting op de algemene kringen, fluïdumkringen, elektrische kringen, enz.

Tijdens de studies houdt de Contractant een lijst bij van de geproduceerde documenten, die hij maandelijks aan de Ingenieur bezorgt.

- 01 | c) de documenten nodig voor het volgen van de kwaliteit van de studie.

6.2. Goedkeuring van de documenten

Het contract of de bestelbon bepaalt de maximale termijn opgelegd voor de opstelling en de levering aan de Ingenieur van de studiedocumenten.

De Ingenieur beschikt over dertig Dagen om de Contractant zijn opmerkingen en commentaar mede te delen. Eens deze termijn voorbij, wordt de Ingenieur geacht de studiedocumenten te hebben aanvaard.

De Contractant brengt in de documenten de gevraagde correcties aan of deelt zijn standpunt mee binnen de kortste termijn en maximum binnen de twintig Dagen volgend op de opmerkingen van de Ingenieur.

De aanvaarding door de Ingenieur van de documenten die hem worden voorgelegd doet geen afbreuk aan de aansprakelijkheid van de Contractant.

De Contractant is gebonden aan de goedgekeurde documenten die hij niet mag wijzigen zonder de schriftelijke goedkeuring van de Ingenieur. De Contractant draagt zelf de kosten van de wijzigingen die hij voorstelt t.o.v. zijn goedgekeurde documenten of tekeningen. De Bouwheer mag een schadevergoeding eisen voor door hem uitgevoerde Goederen en/of Diensten die niet worden gebruikt of die onbruikbaar zijn geworden als gevolg van een tussenkomst van de Contractant.

6.3. Verplichtingen en verantwoordelijkheden van de Contractant t.o.v. het geheel van de documenten van het Project

In het kader van de correcte uitvoering van het Project, moet de Contractant de gegevens controleren die verband houden met zijn Goederen en/of Diensten en die worden vermeld in de documenten die hem door de Ingenieur worden bezorgd of die hij op aanwijzing van de Ingenieur kan raadplegen. De Contractant informeert de Ingenieur over iedere vastgestelde anomalie, om te voorkomen dat hij alleen de gevolgen ervan zou moeten dragen. Hij beschikt over een termijn van dertig Dagen om zijn opmerkingen betreffende de documenten te formuleren.

Te gepasten tijde informeert de Contractant bij de Ingenieur naar de weerslag die de studies, ontwerpen en realisaties van de andere contractanten die deelnemen aan het Project op zijn eigen studies kunnen hebben.

De Contractant is aansprakelijk voor vertragingen die hij zelf veroorzaakt bij de uitwisseling van informatie en voor de wijzigingen die noodzakelijk zijn als gevolg van het niet naleven van de documenten van het Project.

6.4. Wijzigingen van de technische voorwaarden

Naarmate het onderzoek vordert van de documenten die aan de Ingenieur worden voorgelegd en die gegevens bevatten met betrekking tot de weerslag van de studies van de Contractant op de studies, het ontwerp of de realisaties van andere contractanten die deelnemen aan het Project, mag de Ingenieur wijzigingen opleggen van de technische voorwaarden van de bestelling. Na akkoord met de Contractant en op basis van diens bewijsstukken, met name wat de contractuele prijzen en termijnen betreft, worden de wijzigingen opgenomen in een bijvoegsel aan de bestelling.

6.5. Gebruik van de documenten

6.5.1. Vertrouwelijkheid

Zonder het akkoord van de Bouwheer mag de Contractant nooit documenten opgesteld n.a.v. zijn studies in samenwerking met de Bouwheer of met de Ingenieur, of die informatie afkomstig van die laatste bevatten verspreiden of publiceren, noch derden er gebruik van laten maken .

Bovendien mogen de documenten die hem door de Bouwheer of de Ingenieur worden bezorgd niet worden gepubliceerd, gecopieerd of doorgegeven aan derden. De Bouwheer of de Ingenieur behoudt zich het recht voor schadevergoeding te eisen indien die documenten zonder zijn schriftelijke goedkeuring zouden worden gebruikt.

Die verplichtingen gelden echter niet voor de documenten waarvan de betrokken partij kan aantonen dat ze:

- 01
- ⊕ reeds vóór hun bekendmaking aan andere partijen bekend waren bij het publiek of dat ze ter kennis van het publiek zijn gekomen zonder fout of slordigheid van de betrokken partij, of
  - dat ze reeds in haar bezit waren zonder dat de betrokken partij ze rechtstreeks of onrechtstreeks van de andere partijen bekwam, of
  - dat ze afkomstig zijn van een onafhankelijke bron die niet rechtstreeks of onrechtstreeks gebonden is door geheimhouding t.o.v. de andere partijen.

In het kader van de toepassing van deze bepaling, worden de experts die door de Ingenieur zijn aangeduid niet als derden beschouwd en bijgevolg moeten zij t.o.v. de Contractant dezelfde verplichtingen naleven als de Bouwheer.

6.5.2. Eigendom

01 Behoudens tegenstrijdige bepaling blijven de documenten en resultaten van studies uitgevoerd door de Contractant in het kader van de Overeenkomst, m.i.v. software, nota's, berekeningsmiddelen en -methodes (deze opsomming is niet beperkend) zijn volledige eigendom.

De Bouwheer en/of de Ingenieur kunnen enkel over de genoemde documenten en resultaten beschikken voor hun eigen behoeften.

Onder eigen behoeften worden verstaan de behoeften in het kader van de werking, het onderhoud, de wijzigingen of de herstellingen van de Goederen en/of Diensten.

6.6. Verbetering

Tijdens de levering van de Goederen en/of Diensten en tot aan de Definitieve Oplevering moet de Contractant de Bouwheer zo snel mogelijk op de hoogte brengen van alle verbeteringen die aan de Goederen in bestelling kunnen worden aangebracht dank zij de technische evolutie.

De Contractant motiveert zijn standpunt betreffende het belang van deze verbeteringen, bestudeert de toepassingsmogelijkheden ervan, rekening houdend met de vordering van de Goederen en/of Diensten. Indien nodig, legt hij de Ingenieur de weerslag van de verbetering op de oorspronkelijke voorwaarden van de bestelling voor, zowel wat de prijs, de waarborgen als de contractuele termijnen betreft.

De Bouwheer behoudt zicht het recht voor te eisen dat die verbeteringen worden toegepast. Ze maken het voorwerp uit van een bijvoegsel bij de bestelling.

6.7. Octrooien, fabrieksmerken, tekeningen en industriële modellen

De Contractant draagt zelf de kosten van de nadelige gevolgen van overtredingen betreffende Goederen en/of Diensten die geheel of gedeeltelijk door octrooien, fabrieks- of handelsmerken, tekeningen en industriële modellen gedekt zijn. De Contractant moet dus op eigen kosten met de houder een akkoord sluiten betreffende de te betalen bijdragen, de vereiste overdrachten, vergunningen en machtigingen, of bij gebrek aan zo'n akkoord, de Goederen en/of Diensten wijzigen om namaak te voorkomen.

In geval van rechtsvordering of vervolging voor namaak van de Bouwheer, verbindt de Contractant zich ertoe :

- de rechten en belangen van de Bouwheer in rechte en in feite te verdedigen;
- hem te vrijwaren voor alle geldelijke en andere gevolgen die uit deze vervolging kunnen voortvloeien;
- alle schadevergoedingen, in hoofdzaak kosten en intresten, te betalen die verschuldigd kunnen zijn aan de houders van de octrooien, fabrieks- of handelsmerken, tekeningen en industriële modellen;
- de Bouwheer, bij zijn eerste verzoek, alle willekeurige algemene kosten terug te betalen, met inbegrip van de honoraria van advocaten, experts, technisch raadgevers, enz., die hij als gevolg van de vervolging heeft moeten maken.
- indien nodig, het betwiste materieel onmiddellijk te doen wijzigen, en het desgevallend gratis te doen vervangen door gelijkwaardig materieel, vrij van namaak. Alle kosten en risico's die hieruit voortvloeien zijn uitsluitend ten laste van de Contractant, met inbegrip van de montage, de demontage, de aanpassingen en wijzigingen van andere Goederen, de indienststelling, enz.

Indien tegen de Bouwheer een rechtsvordering of vervolging voor namaak wordt ingesteld, heeft de Contractant het recht aan zijn verdediging deel te nemen. Iedere transactie met een derde wordt door beide partijen bedongen en in gemeenschappelijk overleg aanvaard.

De wijzigingen van de Goederen en/of Diensten moeten vooraf door de Ingenieur worden goedgekeurd. Die goedkeuring mag in geen geval afbreuk doen aan de verplichtingen van de Contractant voortvloeiend uit dit artikel, met name in geval van vervolging voor namaak, naar aanleiding van de aangebrachte wijzigingen.

7. Fabricatie in de fabriek

7.1. Algemene voorschriften

De fabricatie en de constructie worden enkel uitgevoerd met nieuwe grondstoffen, materialen, materieel en uitrustingen van eerste kwaliteit, die vrij zijn van alle gebreken.

De Goederen waarvan de levering het voorwerp of één van de voorwerpen uitmaakt van een Overeenkomst moeten dus strikt volledig, klaar en in werkings-toestand zijn, of in bepaalde gevallen klaar om geassembleerd en gemonteerd te worden met het oog op hun indienststelling. De Goederen moeten dus worden geleverd met alle toebehoren die nodig zijn voor een goede werking, zelfs indien de levering ervan niet expliciet vereist werd in de documenten van de bestelling.

Het toebehoren moet zo worden gekozen dat het in geen geval de prestaties en de veiligheid van de Goederen vermindert.

Onafhankelijk van de aanvaarding waaraan alle onderdelen, grondstoffen of uitrustingen die aan de Bouwheer worden geleverd onderworpen zijn overeenkomstig de voorwaarden van de bestelling, kunnen sommige leveringen, tijdens hun fabricatie, aanleiding geven tot toezicht en controlehandelingen bij de Contractant, evenals bij de bevoegde onderaannemers, die door de Contractant op de hoogte worden gebracht van het bestaan van deze clausule. Dit toezicht en deze controle door de Ingenieur kunnen in geen geval de aansprakelijkheid van de Contractant verminderen. Deze aansprakelijkheid blijft volledig gelden tot de vervaldatum van de Waarborgperiode.

De Ingenieur heeft het recht zich bij de inspecties en de proeven te laten vertegenwoordigen door een gespecialiseerd controle-organisme.

De Contractant draagt alle kosten voor de inspecties en de proeven die in de bestelling staan vermeld, behalve de verplaatsings- en verblijfskosten en de bezoldigingen van het personeel van de Ingenieur of van zijn afgevaardigde. Indien de uitgevoerde proef aangeeft dat het materieel niet conform de specificaties is of indien de proef door een fout van de Contractant in de uitvoering van deze proef niet tot een goed einde kan worden gebracht, en de proef moet worden overgedaan, dan heeft de Bouwheer het recht om de terugbetaling van de hiervoor gedefinieerde kosten te eisen die nodig zijn voor de uitvoering van een nieuwe proef.

7.2. Fabricatiedocumenten

De Contractant dient volgende documenten op te maken :

- a) de eigenlijke uitvoeringsdocumenten : tekeningen en andere documenten in verband met fabricatie in de werkplaats, de bouw en de montage van Goederen van elke aard, met inbegrip van alle overzichts- en detailtekeningen, de werkplaatstekeningen met aanduiding van de grondstoffen en het gewicht voor het geheel van de bestudeerde uitrustingen, de montagetekeningen voor zowel de toestellen, de leidingen als de elektrische vermogen-, controle- en regelkringen, de lijsten met de grondstoffen, de lijsten van de kabels en de elektrische motoren, de nomenclaturen van de tekeningen, enz;

- b) de documenten voor de controle op de uitvoering : de programma's en de resultaten van de proeven en de controles tijdens en na afloop van de fabricatie, de rapporten in verband met de oplevering van bestellingen bij onderaannemers, ...;
- c) de exploitatiedocumenten :
- tekeningen "As Built";
  - gedetailleerde handleidingen in verband met de werking, het gebruik, de inspectie en het onderhoud van de Goederen conform de bepalingen van het Algemeen Reglement op de Arbeidsbescherming (A.R.A.B.), van het Algemeen Reglement voor de Elektrische Installaties (A.R.E.I.) en van de koninklijke besluiten inzake veiligheid en gezondheid.
- d) de documenten nodig voor het volgen van de kwaliteit.

De opgelegde termijnen voor het bezorgen van de uitvoerings- en exploitatiedocumenten worden gespecificeerd in het contract of de bestelbon.

De beschikkingen beschreven in de artikels 6.2. tot 6.5. voor de studiedocumenten zijn eveneens van toepassing op de uitvoeringsdocumenten.

7.3. Fouten en gebreken

De Contractant moet de Ingenieur op de hoogte brengen van fouten en gebreken die aan het licht komen tijdens de fabricatie en hij moet hem een voorstel tot aanvaarding, reparatie of afkeuring van de gebrekkige grondstoffen of onderdelen voorleggen.

De Ingenieur kan de gebrekkige grondstoffen of onderdelen weigeren en het gebruik van fabricatieprocédés verbieden die niet overeenstemmen met de eisen van de bestelling, de regels van het vak en de door hem goedgekeurde tekeningen, of hij kan bijkomende controleproeven voorschrijven vooraleer een beslissing te treffen.

Hij kan aanvaarden dat de Contractant op eigen kosten het geheel of een deel van de Goederen die niet conform de specificaties van de bestelling, de regels van het vak en de tekeningen zijn, herstelt of vervangt.

Wanneer grondstoffen of een gebrekkige uitvoering worden geweigerd, stelt de Ingenieur een proces-verbaal op dat hij per aangetekend schrijven met ontvangstbewijs binnen de zeven Dagen naar de Contractant stuurt.

7.4. Toegang van de Ingenieur tot de installaties van de Contractant

De Contractant moet de vertegenwoordigers van de Ingenieur vrije toegang geven tot de werkplaatsen, kantoren, magazijnen en bouwplaatsen en hun alle faciliteiten en informatie geven nodig voor de uitvoering van hun opdracht.

Dit houdt met name het volgende in :

- De Ingenieur mag op zijn kosten bij de Contractant, diens onderaannemers of raadgevend-ingenieurs, het nodige personeel afvaardigen, belast met het volgen van de studies en de uitwerking van de documenten. Dit personeel heeft toegang tot alle tekeningen en documenten met betrekking tot de studies.

- De Contractant waarborgt de Ingenieur of zijn vertegenwoordiger de vrije toegang tot zijn werkplaatsen en laboratoria evenals tot die van zijn onderaannemers. Zo :
  - kan die zich vergewissen van de goede kwaliteit van het gebruikte materiaal, van de vordering van de leveringen en van de fabricage van de uitrustingen;
  - kan hij controleren of de uitvoeringsprocédés overeenstemmen met de bestelling en de regels van het vak;
  - 01 | - kan hij controleren of de fabricage overeenstemt met de tekeningen en de procedures van de Contractant;
  - kan hij eventueel in de bestelling bepaalde tests en proeven bijwonen.
  - 01 | De Ingenieur of zijn vertegenwoordiger verwittigt de Contractant binnen een redelijke termijn van zijn bezoek aan de werkplaatsen en laboratoria van de onderaannemers. De testvoorschriften worden voorgelegd aan de Ingenieur, die de resultaten controleert overeenkomstig de specificaties van de bestelling of, bij gebrek daaraan, de praktische regels ter zake.

7.5. Proeven tijdens de fabricatie

Indien de Overeenkomst voorziet in proeven tijdens de toelevering, fabricatie of constructie, vinden die plaats onder de verantwoordelijkheid en op risico van de Contractant, volgens de programma's die in gemeenschappelijk overleg met de Ingenieur zijn opgesteld.

De Contractant verwittigt de Ingenieur schriftelijk en minstens acht Dagen vooraf van de datum van de proeven.

De Ingenieur behoudt zich het recht voor om de voor de proeven gebruikte meetinstrumenten door een organisme van zijn keuze en zonder kosten voor de Contractant te laten nazien.

De Ingenieur kan beslissen de proeven niet bij te wonen.

In elk geval deelt de Contractant de uitslagen van de proeven binnen de kortst mogelijke tijd en uiterlijk binnen de vijftien Dagen aan de Ingenieur mee, volgens de modaliteiten die in de bestelling zijn gedefinieerd.

7.6. Inspecties en proeven bij de beëindiging van de fabricatie

Wanneer de fabricatie of de constructie van de Goederen geheel of gedeeltelijk is beëindigd, voert de Ingenieur zijn inspectie uit. Hij woont de eindproeven bij in de werkplaats, de fabriek of een andere fabricatie- of constructieplaats.

Deze eindinspecties en -proeven hebben plaats onder de verantwoordelijkheid en op risico van de Contractant.

De Contractant verwittigt de Ingenieur ten minste acht Dagen vooraf schriftelijk van de datum van de werkzaamheden.

De Ingenieur behoudt zich het recht voor om voor de proeven gebruikte meetinstrumenten door een Organisme van zijn keuze en zonder kosten voor de Contractant te laten nazien.

Indien het te leveren materieel of uitrustingen betreft en indien de uitslagen voldoening schenken, geeft de Ingenieur de Contractant toestemming te verpakken en de verzending voor te bereiden; het verlenen van deze toelating vermindert geenszins de aansprakelijkheid van de Contractant.

De Ingenieur kan deze toelating verlenen zonder het materieel of de uitrustingen te inspecteren en zonder de eindproeven bij te wonen.

In elk geval deelt de Contractant de uitslagen van de proeven binnen de kortst mogelijke tijd en uiterlijk binnen de vijftien Dagen aan de Ingenieur mee, volgens de modaliteiten die in de bestelling zijn gedefinieerd.

7.7. Bijkomende proeven

De Ingenieur kan eveneens op zijn kosten door een Officieel of een Geakkrediteerd Organisme controles en proeven laten uitvoeren die niet in de bestelling zijn voorzien, doch die hij noodzakelijk acht om de kwaliteit van de gebruikte grondstoffen of van de eigenlijke fabricatie te verifiëren.

De afsluiting van de Overeenkomst houdt, uit hoofde van de Contractant, de erkenning in van de bevoegdheid van elk van de organismen in de vakgebieden die hun eigen zijn. Ingeval er geen enkele algemeen erkende methode bestaat, zijn de resultaten van de controles en de proeven die door een Officieel of een Geakkrediteerd Organisme worden uitgevoerd en geïnterpreteerd, volgens de procédés die door de Contractant worden erkend als zijnde geschikt om de afgekeurde eigenschappen te preciseren, tegen hem inroepbaar op dezelfde wijze als de resultaten van de proeven en de controles die in de bestelling zijn voorzien.

De uitvoering van de bijkomende proeven is in elk geval dusdanig dat de duur ervan tot een minimum beperkt blijft. Vóór de aanvang van de bijkomende proeven bepaalt de Contractant de eventuele weerslag van de duur van deze proeven op de contractuele termijnen tot voldoening van de Ingenieur.

De Contractant stelt zowel de courante werktuigen, voorwerpen en het materieel in zijn bezit als het nodige exploitatiepersoneel ter beschikking van de Ingenieur of het gekozen Organisme voor de bijkomende controles en proeven die door de Ingenieur zijn beslist.

Indien deze bijkomende proeven onaanvaardbare fouten aan het licht brengen die, rekening houdend met de gevraagde dienst en de specificaties van de bestelling, de reparatie of de weigering van de gecontroleerde stukken met zich meebrengen, dan is de Contractant verantwoordelijk voor de vertragingen die daardoor ontstaan, voor zover deze proeven zo snel mogelijk werden uitgevoerd. In dat geval draagt hij alle kosten voor de uitvoering van de proeven.

Indien de bijkomende proeven echter, volgens de Ingenieur, geen onaanvaardbare fouten aan het licht brengen, zoals hiervoor gepreciseerd, dan worden de kosten die de Contractant heeft gemaakt voor de uitvoering van deze proeven na rechtvaardiging aan de Bouwheer gefactureerd en heeft de Contractant recht op een eventuele verlenging van de termijn.

7.8. Fabricatiegeheimen

De Bouwheer, de Ingenieur en hun vertegenwoordiger moeten de fabricatie- en constructiegeheimen bewaren.

8. Levering

8.1. Algemene voorschriften

Verpakking, identificatie, vervoer en levering dienen te geschieden overeenkomstig de beschikkingen van de Incoterms (laatste geldende editie) en de vervoerwijze die in het contract of de bestelbon zijn gespecificeerd.

8.2. Inventarisatie

De Contractant brengt de Ingenieur schriftelijk op de hoogte van het beëindigen van de fabricatie in de fabriek van elke partij materieel, zodat de Ingenieur tot de inventarisatie van het materieel kan overgaan vóór het wordt verpakt, om na te gaan of het volledig afgewerkt is.

Indien deze handelingen gebeuren tot voldoening van de Ingenieur, wordt "het einde van de fabricatie in de fabriek" uitgesproken door opstelling van een procesverbaal.

8.3. Verpakking

De Contractant bepaalt het gewicht van zijn levering vóór verpakking en verzending. Deze bewerking kan door de Ingenieur worden nagezien.

De afmetingen en het gewicht van de colli moeten in overeenstemming zijn met het laadprofiel en het laadvermogen van de verladingstuigen en van de gekozen vervoermiddelen en wegen. De Contractant moet deze gegevens zelf controleren en alle nodige maatregelen treffen.

De Contractant legt te zijner tijd de geplande maatregelen voor de verpakking van zijn levering ter goedkeuring voor aan de Ingenieur. Deze goedkeuring doet geen afbreuk aan de aansprakelijkheid van de Contractant voor elke averij, beschadiging of verlies, ten gevolge van een defecte of ontoereikende verpakking van de levering. Deze aansprakelijkheid strekt zich uit tot de schade die aan de Bouwheer, de Ingenieur of derden wordt toegebracht.

De Contractant verpakt en beschermt zijn levering zorgvuldig, rekening houdend met de gebruikte vervoermiddelen. Hij neemt de vigerende tarief- en reglementvoorschriften in acht.

De bestelling kan ook bepaalde manieren van verpakken opleggen. In dat geval moet de Contractant zich hiernaar richten.

- 01 | Indien de Contractant bepaalde verpakkingen wil terugkrijgen, moet hij dit schriftelijk en ten laatste op het ogenblik van verzending aan de Ingenieur laten weten, en ze op het eerste verzoek van de Ingenieur op eigen kosten laten terughalen op de door de Ingenieur aangeduide plaats.

8.4. Identificatie

Om het opslaan en het monteren te bevorderen, moeten alle colli en alle elementen als volgt worden geïdentificeerd :

- de naam van de Bouwheer;
- het bestelnummer van de Bouwheer;
- de identificatierubriek van de uitrusting of de elementen (gedefinieerd in het contract of de bestelbon);
- het brutogewicht uitgedrukt in kilogram;
- het nettogewicht uitgedrukt in kilogram;
- het nummer van de verzending en het nummer van het collo;
- de inhoud uitgedrukt in kubieke meter.

01 | De colli die gevaarlijke stoffen, radioactieve stoffen of splijtstoffen bevatten moeten bovendien voorzien zijn van reglementaire etiketten.

8.5. Opslag in pakhuis

Ingeval een verzending, op schriftelijke aanvraag van de Ingenieur, wordt verdaagd, moet de Contractant de levering op eigen aansprakelijkheid opslaan in een pakhuis, en hij moet de hiermee verbonden risico's laten dekken door een verzekering. De Contractant moet het onderschrijven van deze verzekering bewijzen, op het eerste schriftelijke verzoek van de Ingenieur, door overlegging van afschriften van de verzekeringspolissen en de betalingskwitanties van de premies.

De opslag- en verzekeringskosten kunnen slechts aan de Bouwheer worden aangerekend vanaf de derde Maand van opslag, te rekenen vanaf de laatste van volgende twee data :

- verzendingsdatum volgens het uitvoeringsprogramma dat in het contract of de bestelbon is gedefinieerd;
- datum waarop de levering verzendklaar was.

Om de duurtijd van de opslag in een pakhuis te beperken brengt de Ingenieur de Contractant echter op de hoogte van de evolutie van de werken, opdat deze laatste zijn leveringsprogramma daaraan zou kunnen aanpassen. De beslissingen in verband met het uitstellen van de leveringsdata en de maatregelen die eruit voortvloeien worden in gemeenschappelijk akkoord tussen de partijen getroffen.

8.6. Verzending

De Ingenieur en de Contractant spreken te zijner tijd een planning van verzending af. Ten minste vijftien Dagen vóór de geplande verzendingsdatum van de levering vraagt de Contractant aan de Ingenieur schriftelijk de toelating om tot de verzending over te gaan. Behoudens tegenbericht binnen de twee Dagen heeft de Contractant de toelating om het materieel te verzenden.

- 01 | Elke verzending moet het voorwerp uitmaken van een borderel in het aantal exemplaren dat in het contract of de bestelbon is bepaald. In het borderel worden vermeld : de referentie van de bestelling, het verzendingsnummer, het aantal colli en de identificatie per onderdeel en/of per partij, de specificatie van de betrokken levering in de volgorde van de nomenclatuur die in de bestelling wordt gedetailleerd, het bruto- en het nettogewicht en de identificatie van het (de) vervoermiddel(en).

8.7. Vervoer

De bestelling definieert de wijze van vervoer voor de levering van de materialen, het materieel en de uitrustingen.

- 01 | In geval van vertraging te wijten aan de Contractant, kan de Ingenieur hem in een schriftelijke kennisgeving andere vervoermiddelen opleggen. De Contractant krijgt dan een vrijstelling van 6 dagen, die hem in staat moet stellen de nodige maatregelen te treffen. De bijkomende kosten die eruit voortvloeien zijn ten laste van de Contractant.

Voor uitzonderlijk vervoer, met name buiten het laadprofiel of het vervoer van gevaarlijke stoffen, moet de Contractant alle nodige toelatingen terzake bezitten en alle maatregelen treffen om het vervoer zorgvuldig en voor eigen risico uit te voeren.

Hij moet eveneens alle plaatselijke omstandigheden bestuderen om geen enkele schade te berokkenen aan aanpalende installaties, aan de installaties op de Bouwplaats en aan reeds gebouwde goederen. In geval van beschadiging draagt de Contractant alle gevolgen die uit die beschadiging voortvloeien.

- 01 | De beschikkingen met betrekking tot het vervoer van radioactieve stoffen of splijtstoffen moet conform het Vervoerreglement van het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie, het Europees Reglement voor het vervoer van gevaarlijke stoffen langs de weg (A.D.R. - klasse 7) het A.R.A.B. en alle koninklijke en ministeriële besluiten ter zake gebeuren. De Contractant moet in het bezit zijn van de toestemming van de Exploitant om gevaarlijke stoffen op de Bouwplaats binnen te brengen.

8.8. Levering

Naast de verplichtingen die de Contractant moet vervullen in functie van de vervoerwijze die in het contract of de bestelbon is bepaald, moet hij normaal het vervoer van de levering op zich nemen tot op de plaats van montage, constructie of opslag die door de Ingenieur wordt aangeduid, evenals het lossen op die plaats.

Het eventuele gebruik van rolbruggen of andere verladingsstuijgen van de Bouwheer is mogelijk op voorwaarde dat er een voorafgaande toestemming is van de Ingenieur.

Indien in de bestelling geen montage op de Bouwplaats is voorzien, dient de Contractant op het ogenblik van de levering aan de Ingenieur een ontvangstbewijs te vragen.

Indien de bestelling het bepaalt kan de levering op een andere plaats dan de Bouwplaats geschieden.

9. Werken op de Bouwplaats

9.1. Algemene voorschriften

Behoudens andersluidende bepalingen omvat de levering van de Goederen en/of Diensten door de Contractant op de Bouwplaats het lossen en nazien van de leveringen op de plaats van de werken, de opslag en de bescherming tijdens de opslagperiode, de verlading tussen de opslagplaats en de plaatsen voorzien voor de constructie en/of montage, het inplanten, het assembleren, het aanpassen, de afwerking, het afstellen, het toezicht op de opslag-, constructie- en montageplaatsen, en alle prestaties en bijkomende leveringen die nodig of nuttig zijn voor de uitvoering van de werken, zoals het uitvoeren van proeven en afstellingen, indienststellingen en opleiding van het personeel van de Bouwheer.

De Contractant moet alle uitvoeringsmiddelen aanwenden, zowel wat bouwplaatsmaterieel als personeel betreft; hij moet alle leveringen verzekeren, alle voorlopige constructies uitvoeren die nodig zijn om de prestaties die hem in de bestelling zijn opgelegd volgens de regels van het vak en volgens het overeengekomen programma tot een goed einde te brengen.

De grondstoffen, de materialen en het materieel die de Contractant gebruikt, evenals de door hem uitgevoerde werken zijn conform de vigerende wetten en reglementen, de voorwaarden van de bestelling en, voor alles wat niet in de documenten van de bestelling is vastgelegd, de regels en de gebruiken van het vak met het oog op het te bereiken resultaat.

De Bouwheer behoudt zich het recht voor om de grondstoffen, de materialen en het materieel die niet conform worden bevonden, van de Bouwplaats te doen verwijderen, en de Goederen die niet conform zijn, zowel wat de uitvoeringswijze als wat de gebruikte grondstoffen, materialen en materieelsoorten betreft, af te breken, wederop te bouwen of correct te monteren.

Ingeval de Contractant verzuimt een dergelijk bevel uit te voeren, mag de Ingenieur op kosten en op risico van de Contractant, de plaats van de Contractant innemen of hem door een derde laten vervangen.

9.2. Verplichtingen van de Bouwheer

De Bouwheer stelt slechts volgende zaken ter beschikking :

- Ruimten voor de opslaginrichtingen van de grondstoffen, de materialen en het materieel van de Contractant evenals voor de inrichtingen die voor zijn personeel zijn bestemd.

Indien de ter beschikking gestelde inrichtingen niet voldoende zijn, moet de Contractant zelf voor andere zorgen op eigen kosten. De inrichting van de ruimten die ter beschikking van de Contractant gesteld zijn, valt ten laste van de Contractant en gebeurt op zijn kosten.

- De rolbruggen en andere verladingsmiddelen van de Bouwheer die op de plaats van de werken aanwezig zijn, in de mate waarin ze beschikbaar zijn en nadat een aanvraag werd ingediend en de toestemming werd verkregen van de Ingenieur. De Contractant levert de lengen, maakt de onderdelen vast en leidt de werkzaamheden. Tijdens het gebruik van de rolbruggen en de andere toestellen staan ze onder zijn toezicht en is hij er volledig aansprakelijk voor.

De Contractant kan de onbeschikbaarheid van rolbruggen en andere verladingsmiddelen nooit invoeren om een verlet of een meerprijs te verantwoorden.

- De wegen en spoorbanen die op de plaats van de werken aanwezig zijn, waarbij de Contractant de eigen activiteiten van de Bouwheer niet mag hinderen.
- Een enkel bevoorradingspunt voor industrieel water en elektrische stroom in de mate van de beschikbare debieten en vermogens. De verbruikskosten zijn ten laste van de Contractant.
- De ruwbouwwerken die bij mechanische of elektrische Goederen horen en waarvan de uitvoering geen deel uitmaakt van de Overeenkomst. De ruwbouwwerken worden uitgevoerd rekening houdend met de maattekeningen, de lasten, het metselwerk en de andere verplichtingen die door de Contractant aan de Ingenieur werden overgemaakt op grond van de eisen van de bestelling.

9.3. Inplanting van de Goederen

De Contractant moet ter plaatse controleren of de tekeningen die hem, al naargelang het geval, door de Ingenieur zijn overhandigd, conform de realiteit zijn en compatibel met de reeds uitgevoerde en/of nog uit te voeren werken; hij moet de Ingenieur op de hoogte brengen van elke vastgestelde afwijking binnen de vijftien Dagen na de ontvangst van de tekeningen.

De aslijnen en de belangrijkste richtpunten van de uit te voeren en/of te monteren Goederen worden op het terrein bepaald. Deze elementen worden door de Ingenieur buiten de werkzone opgesteld en onder de hoede en de bescherming van de Contractant geplaatst tot de Voorlopige Oplevering van de Goederen. De Contractant moet de Ingenieur onmiddellijk op de hoogte brengen van eventuele afwijkingen.

De Contractant neemt de nodige maatregelen om elk beschadigd of verdwenen element dat hij moet verplaatsen of bedekken tijdens de periode van de werken, te vervangen.

De Ingenieur behoudt zich het recht voor om op elk moment elke inplanting die niet conform de tekeningen of de bestaande aslijnen en richtpunten is te laten wijzigen. Indien de Contractant binnen de twintig Dagen de richtlijnen die de Ingenieur in dit verband geeft niet opvolgt, kan die laatste zich op kosten en risico's van de Contractant in zijn plaats stellen of een derde aanstellen.

9.4. Bouwplaatspersoneel

De Contractant wordt, tijdens de duur van de werken, op de Bouwplaats vertegenwoordigd door een werfleider die alleen aansprakelijk is en bevoegd om van de Ingenieur instructies en opmerkingen te ontvangen over de gang van zaken van de werken en de handelingen die er verband mee houden. De aanstelling van deze vertegenwoordiger moet de voorafgaande goedkeuring van de Ingenieur krijgen; de opleiding en de ervaring van de kandidaat moeten in overeenstemming zijn met de aard en het belang van de uit te voeren werken en/of de montages.

Tijdens de volledige duur van de levering van de Goederen en/of Diensten is het de Contractant verboden personeel van de Bouwheer, de Ingenieur of een andere ondernemer die werken aan de installaties of op de bouwplaatsen van de Bouwheer uitvoert, in dienst te nemen of tewerk te stellen.

De Contractant moet zich houden aan het bouwplaatsreglement, de eventueel door de Ingenieur uitgevaardigde dienststopdrachten en de veiligheidsregels die in de installaties van de Bouwheer van kracht zijn. Wanneer de Contractant van mening is dat de voorschriften van het bouwplaatsreglement of van een dienststopdracht de voorwaarden van de bestelling te buiten gaan of tegenstrijdig zijn met de goede levering van de Goederen en/of Diensten, dan moet hij op straffe van uitsluiting de Ingenieur daarvan schriftelijk op de hoogte brengen binnen de acht Dagen volgend op de kennisgeving ervan.

9.5. Controles en proeven

De Ingenieur kan op ieder moment elke controle of proef laten uitvoeren, zelfs indien die niet specifiek in de bestelling is vastgelegd, en hiertoe elk controle- of testorganisme van zijn keuze aanstellen.

Vooraf wat de installaties of delen ervan betreft, zoals funderingen, die moeten worden bedekt, geldt dat de controles of proeven die aan de Ingenieur zijn voorbehouden op een gepast ogenblik moeten kunnen worden uitgevoerd. Daartoe betekent de Contractant aan de Ingenieur met een voorafgaande kennisgeving van minstens vijftien Dagen, de datum waarop er tot het bedekken wordt overgegaan. In deze periode voert de Ingenieur, indien hij dit nodig acht, de controles en de proeven uit die hij nuttig acht.

Bovendien behoudt de Ingenieur zich steeds het recht voor om het geheel of een gedeelte van de bedekte Goederen bloot te laten leggen door de Contractant, om controles of proeven uit te voeren.

Indien de Ingenieur de mogelijkheid heeft gehad om de controles of proeven uit te voeren vóór de Goederen werden bedekt, conform wat in voorgaande alinea staat beschreven, vallen de kosten voor het blootleggen, de eventuele herstelling in de oorspronkelijke toestand en de latere bedekking niet ten laste van de Contractant. In alle andere gevallen zijn ze ten laste van de Contractant.

De Contractant neemt alle uitgaven en kosten ten laste die voortvloeien uit controles en proeven, onder voorbehoud van de kosten, salarissen, honoraria van de inspecteurs die door de Ingenieur zijn afgevaardigd.

Wanneer de controles en de proeven overgedaan moeten worden omdat de voorgaande controles en proeven gebreken of fouten aan het licht hebben gebracht, zijn alle kosten voor deze bijkomende controles en proeven, zonder enige uitzondering, ten laste van de Contractant.

De controles en de proeven vormen geen verplichting voor de Bouwheer, maar slechts een mogelijkheid waarvan het al of niet uitvoeren hem geen schade mag berokkenen.

Het feit dat de Goederen gecontroleerd en geïnspecteerd werden zonder dat er opmerkingen werden geformuleerd, evenals het feit dat er geen controles en proeven werden uitgevoerd, kunnen in geen geval worden beschouwd als een aanvaarding van die Goederen.

Wanneer de Ingenieur bij de controles en de proeven fouten of gebreken vaststelt, dan behoudt hij zich het recht voor de Goederen of het betrokken gedeelte ervan te weigeren. Indien hij verwerping ervan niet noodzakelijk of gerechtvaardigd vindt, behoudt hij zich het recht voor de Contractant alle opmerkingen, bedenkingen of suggesties te maken die hij nodig acht om de Goederen en/of Diensten conform te maken, en de Contractant moet zo snel mogelijk aan de gebreken of fouten verhelpen.

9.6. Onderbreking van de levering van de Goederen en/of Diensten

Op schriftelijk bevel van de Bouwheer of de Ingenieur moet de Contractant de levering van de Goederen en/of Diensten geheel of gedeeltelijk onderbreken tijdens de duur en op de wijze die de Bouwheer noodzakelijk acht. De Contractant moet, tijdens de duur van deze onderbreking, de reeds uitgevoerde Goederen onderhouden. De Bouwheer kan hem echter van deze verplichting ontslaan.

De uitgaven worden door de Contractant gedragen wanneer de onderbreking noodzakelijk is omwille van veiligheidsredenen waaraan hij schuld heeft, of veroorzaakt werd door zijn tekortkomingen, evenals in geval van overmacht of natuurlijke gebeurtenissen die buiten de wil van de partijen vallen.

01 | Alle bijkomende kosten die de Contractant heeft door de uitvoering van de instructies van de Bouwheer worden door de Bouwheer gedragen en maken het voorwerp uit van een bijvoegsel bij de bestelling.

9.7. Overblijfselen

Wanneer er voorwerpen met een artistieke, archeologische of historische waarde, menselijke resten, oorlogstuigen, enz. worden aangetroffen, moet de Contractant :

- de Ingenieur en de bevoegde autoriteiten daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen;
- de levering van de Goederen en/of Diensten in de onmiddellijke omgeving opschorten en de toegang tot de plaats verbieden door afsluitingen aan te brengen;

- de ontvangen richtlijnen volgen.

10. Indienststelling - Opleveringen - Waarborg

10.1. Indienststelling

10.1.1. Afstelling - Herkwalificatieproeven

01 | De Contractant stelt zo vlug mogelijk de Goederen af of onderwerpt ze aan een herkwalificatieproef, naargelang van het geval, conform een uitvoeringsplan dat voorafgaandelijk ter goedkeuring aan de Ingenieur wordt voorgelegd, en dat rekening houdt met de eisen en de mogelijkheden die voortvloeien uit het geheel van de indienststellingen en, desgevallend, de exploitatie. Dit plan

01 | definieert namelijk de politie- en beveiligingsmaatregelen, en desgevallend de veiligheidsmaatregelen die de Contractant noodzakelijk en voldoende acht.

01 | Tijdens deze "afstellingsperiode" of, desgevallend periode voor herkwalificatieproeven, kan de Contractant, mits toestemming van de Ingenieur en, indien nodig, mits toestemming van de andere betrokken contractanten, het materieel stilleggen of desgevallend voorstellen het stil te leggen, of het in verschillende bedrijfstoestanden laten functioneren, om de nodige afstellingen te verrichten en de goede werking ervan te controleren.

01 | Deze afstelling of de herkwalificatieproeven gebeurt/gebeuren onder de verantwoordelijkheid van de Contractant. De proeven voor herkwalificatie worden uitgevoerd voor het deel dat eigen is aan de Goederen die het voorwerp van de bestelling uitmaken. Van zodra het materieel een eerste maal onder spanning of in werking wordt gezet, stelt de Bouwheer echter op zijn kosten een exploitatieteam aan onder toezicht van een ploegleider. Dit team voert handelingen uit onder de verantwoordelijkheid en de leiding van de Contractant, en is bovendien belast met alle formaliteiten in verband met consignatie.

De consignatiemiddelen vallen ten laste van de Contractant voor zaken die hem betreffen.

10.1.2. Semi-industriële indienststelling

- Wanneer alle voorafgaande contractuele proeven werden uitgevoerd en de Contractant van mening is dat het materieel geschikt is om de industriële taken te vervullen waarvoor het werd ontworpen, dan betekent hij dit schriftelijk aan de Ingenieur en het materieel wordt in dienst gesteld en geëxploiteerd volgens een plan dat in gemeenschappelijk akkoord wordt vastgesteld tijdens een periode van "semi-industrieel bedrijf".
- Indienststellingspersoneel

De Contractant bezorgt de Ingenieur, twee Maanden vóór het begin van de semi-industriële inbedrijfstelling, een kwalitatieve en kwantitatieve lijst van het personeel dat belast is met de leiding van de semi-industriële inbedrijfstelling, de exploitatie van het materieel en de opleiding van het personeel van de Bouwheer.

Behoudens tegenstrijdige bepalingen, beschikt de Bouwheer over dit personeel voor de periode van indienststelling, zowel voor de indienststelling zelf als voor de opleiding van zijn eigen personeel belast met de exploitatie van de Goederen.

- Periode van semi-industrieel bedrijf

De duur van de periode van semi-industrieel bedrijf is vastgelegd in de bestelling; zij omvat een onafgebroken werking van minstens acht Dagen. Tijdens deze periode moeten de Goederen functioneren zonder incidenten die het stoppen van de Goederen zou veroorzaken door fouten in de constructie of de afstelling. De Contractant kan de afstellingen die hij nodig acht uitvoeren conform de bepalingen van artikel 10.1.1.

De Bouwheer heeft het recht de periode van semi-industrieel bedrijf op zijn kosten te verlengen.

Indien tijdens deze periode van semi-industrieel bedrijf de werking van het materieel aanleiding geeft tot exploitatie-incidenten en indien de Contractant, buiten de normale stopperiodes, zijn materieel moet stilleggen voor wijzigingen, afstellingen of instellingen, dan wordt deze periode verlengd met een duur die gelijk is aan die van de onderbrekingen.

Indien de onderbrekingen abnormaal veel voorkomen of indien de continuïteit van de dienst een gevaar inhoudt, dan heeft de Bouwheer het recht om de dienst te onderbreken en dan moet hij de Contractant hiervan op de hoogte brengen; de Bouwheer kent in dat geval de Contractant een zo kort mogelijke periode toe, compatibel met de exploitatiemogelijkheden op dat moment, om het materieel in overeenstemming te brengen met de voorwaarden die in de bestelling zijn voorzien; na het afstellen van de defecte delen wordt het materieel opnieuw in werking gesteld, en de contractuele duur van de periode van semi-industrieel bedrijf wordt volledig opnieuw gerekend vanaf dat moment.

01 | Indien de procedure omschreven in de vorige paragraaf onverenigbaar is met de aard en/of de planning van de werken van de bestelling, kan de Bouwheer de afstelling of de proeven voor herkwalificatie naar een latere datum uitstellen.

- Verantwoordelijkheid van de Contractant

01 | Tijdens de periodes van afstelling en, desgevallend, van de proeven voor herkwalificatie, en tijdens de semi-industriële werking staat het personeel van de Bouwheer in voor de bediening van het materieel; het staat onder de leiding en de verantwoordelijkheid van de Contractant. Alle revisies, herstellingen of wijzigingen die noodzakelijk worden geacht, in toepassing van de voorwaarden van de bestelling, worden uitgevoerd door en op kosten van de Contractant.

- Leveringen ten laste van de Bouwheer

Algemeen geldt dat alle verbruikbare stoffen en vloeistoffen voor de exploitatie door de Bouwheer aan de Contractant worden geleverd, hetzij door leidingen ter plaatse, hetzij rechtstreeks aan de werken, met uitzondering van de produkten voor eerste vulling; de levering daarvan blijft ten laste van de Contractant.

Stoffen die worden verbruikt door fouten of foutieve handelingen die toe te schrijven zijn aan de Contractant, vallen ten laste van de Contractant.

- Opleiding van het personeel

Tijdens de periode van semi-industrieel bedrijf staat de Contractant in voor de technische opleiding van het personeel van de Bouwheer dat belast is met de normale exploitatie van het materieel; hij moet het met name de vereiste instructies geven voor de bediening en het onderhoud van het materieel om de goede werking van de Goederen te waarborgen.

10.1.3. Industriële Indienstelling

Na het verstrijken van de periode van semi-industrieel bedrijf en op aanvraag van de Contractant wordt de Industriële Indienstelling uitgesproken door de Bouwheer, door opstelling van een proces-verbaal, op voorwaarde dat de Contractant zijn verplichtingen in verband met de opleiding van het personeel van de Bouwheer voor de bediening en het courante onderhoud van het materieel heeft nagekomen, en dat hij de Bouwheer het aantal exemplaren van alle mededelingen, van alle tekeningen, van alle volledige exploitatiedocumenten (bediening, controle en onderhoud) bezorgt, zoals gespecificeerd in het technische aankoopdossier.

Deze Industriële Indienstelling loopt echter niet vooruit op het prestatievermogen van de Goederen, waarvan de controle vóór de Voorlopige Oplevering gebeurt (zie artikel 10.2.).

Als de hiervoor opgesomde voorwaarden niet volledig zijn vervuld, maar de exploitatie van de installaties kan gebeuren in normale, veilige omstandigheden, kent de Bouwheer niettemin de Contractant de Industriële Indienstelling toe. De niet-vervulde voorwaarden worden toegevoegd aan de lijst van de onderwerpen met voorbehoud bij de Voorlopige Oplevering, indien er ondertussen niet aan voldaan werd.

10.2. Voorlopige Oplevering

10.2.1. Modaliteiten

- a) Door de Contractant op de Bouwplaats gebouwde en/of gemonteerde en/of in dienst gestelde Goederen

Na afloop van de Industriële Indienstelling :

- staat de Bouwheer in voor de bediening en het onderhoud van het materieel;
- behoudt de Contractant tot aan de Voorlopige Oplevering, en met de toestemming van de Ingenieur, de mogelijkheid om op eigen kosten wijzigingen, afstellingen en regelingen uit te voeren die noodzakelijk blijken binnen de toegestane limieten van de exploitatie.

Na een voldoende werking van de Goederen gedurende een periode van een Maand na de Industriële Indienstelling, wordt er op schriftelijke aanvraag van de Contractant overgegaan tot de Voorlopige Oplevering.

Die omvat de inventarisatie van het materieel en de proeven om na te gaan of de Goederen kwantitatief, kwalitatief en qua betrouwbaarheid beantwoorden aan de eisen van de bestelling, en vooral of de gewaarborgde prestaties goed werden uitgevoerd. De datum en het programma van oplevering worden vastgelegd in gemeenschappelijk overleg tussen de Ingenieur en de Contractant.

De Bouwheer heeft het recht om de werkingsproeven die werden uitgevoerd vóór de aanvraag van Voorlopige Oplevering als operaties van deze oplevering te beschouwen.

De installaties, de toestellen en het personeel nodig voor de Voorlopige Oplevering zijn ten laste van de Contractant.

De Bouwheer kan, indien hij dat wenst, bepaalde meettoestellen leveren en monteren, waarvan de Contractant desgevallend de juistheid kan controleren; hij kan eveneens de toestellen van de Contractant ijkten.

De Contractant neemt de kosten voor het personeel dat hij noodzakelijk acht om deze proeven uit te voeren voor eigen rekening.

De proeven van Voorlopige Oplevering kunnen, mits goedkeuring van de Bouwheer, aan een Erkend Organisme voor Oplevering worden toevertrouwd; de Bouwheer draagt de kosten voor de honoraria van dit organisme. De resultaten van de proeven die door het Organisme worden uitgevoerd, worden tegensprekelijk vastgesteld.

De operaties van Voorlopige Oplevering worden bekrachtigd door processen-verbaal die door de vertegenwoordigers van de Bouwheer, de Ingenieur en de Contractant worden ondertekend, en die een voorbehoud kunnen inhouden. Wanneer het resultaat van de proeven aanleiding geeft tot betwisting, kan een nieuwe reeks proeven, mits goedkeuring van de Bouwheer, aan een Erkend Organisme voor Oplevering dat hiervoor speciaal wordt aangewezen, worden toevertrouwd.

01

Indien de Bouwheer meent dat de Overeenkomst of de exploitatiewijze de uitvoering van de bovenvermelde controles en formaliteiten niet rechtvaardigt, kan hij er van afzien en de Voorlopige Oplevering uitspreken.

- b) Op de Bouwplaats gebouwde en/of gemonteerde, doch niet door de Contractant in dienst gestelde Goederen.

Wanneer de Contractant vindt dat hij klaar is voor de controles, verificaties en proeven die nodig zijn voor het verkrijgen van het proces-verbaal van Voorlopige Oplevering, dan wordt de Voorlopige Oplevering van de op de Bouwplaats gebouwde en/of gemonteerde, doch niet door de Contractant in dienst gestelde Goederen schriftelijk aangevraagd bij de Ingenieur en er wordt vastgesteld dat :

- de constructie en/of de montage van de Goederen is afgewerkt tot voldoening van de Ingenieur en ze klaar zijn om in dienst te worden gesteld, en
- dat de Contractant heeft voldaan aan de andere voorschriften en verplichtingen van de bestelling.

- c) Niet door de Contractant gemonteerde, noch door hem in dienst gestelde Goederen

De Voorlopige Oplevering van niet door de Contractant gebouwde, noch door hem in dienst gestelde Goederen wordt uitgesproken wanneer de Ingenieur vaststelt dat, na controle en proeven in de fabriek, de Goederen in goede toestand zijn geleverd, tegen de voorwaarden en op de plaats die in de bestelling staan gespecificeerd.

d) Door de Contractant gemonteerde, maar niet door hem geleverde Goederen

Ten vroegste twee Maanden na de Industriële Indienststelling van de werken die door de Contractant werden gemonteerd of, desgevallend, na herstelling door de Contractant van een montagefout die aan het licht is gekomen na de Industriële Indienststelling, kan de Contractant schriftelijk aan de Ingenieur vragen om over te gaan tot de inspecties van de Voorlopige Oplevering. Er wordt in aanwezigheid van alle partijen een proces-verbaal van deze inspecties opgesteld; als er geen enkel gebrek in de montage wordt vastgesteld, spreekt de Bouwheer de Voorlopige Oplevering uit.

e) Andere Goederen en/of Diensten

De Voorlopige Oplevering van Goederen en/of Diensten die niet door de voorgaande artikels worden gedekt, wordt uitgesproken wanneer de Ingenieur vaststelt dat de Goederen en/of Diensten voldoen aan de voorschriften en verplichtingen van de bestelling, en aan de voorwaarden en op de plaats werden geleverd die erin staan gespecificeerd.

10.2.2. Documenten die horen bij de Voorlopige Oplevering

Volgens de modaliteiten die in de bestelling zijn gedefinieerd en ten laatste op het moment van de Voorlopige Oplevering, bezorgt de Contractant de Ingenieur een volledig dossier van de bijgewerkte documenten die tijdens de levering van de Goederen en/of Diensten werden opgesteld.

Dit dossier, vergezeld van een nomenclatuur waarvan de vorm eerst ter goedkeuring aan de Ingenieur wordt voorgelegd, omvat alle gedetailleerde tekeningen van alle geleverde en van alle uitgevoerde uitrustingen. Deze tekeningen zijn conform de werkelijke levering van de Goederen en/of Diensten op de Bouwplaats en houden rekening met alle wijzigingen, hoe klein ook, die tijdens de productie, de levering, de montage, de proeven en de afstelling werden aangebracht (tekeningen "As Built").

10.2.3. Datum van het verslag van de Voorlopige Oplevering

a) De Voorlopige Oplevering gaat in op de datum waarop het proces-verbaal van de Voorlopige Oplevering in aanwezigheid van alle partijen wordt ondertekend. Dit proces-verbaal wordt opgesteld en ondertekend door de Bouwheer, de Ingenieur en de Contractant wanneer :

- de inventarisatie en/of de opleveringsproeven beëindigd zijn;
- de Contractant de Bouwheer alle exemplaren van de documenten heeft bezorgd die contractueel aan de Voorlopige Oplevering zijn verbonden;

- b) Als het verslag van de Voorlopige Oplevering aanleiding geeft tot het formuleren van voorbehoud, dan moet dat geformuleerde voorbehoud bij het proces-verbaal van de Voorlopige Oplevering worden gevoegd. De Bouwheer heeft de mogelijkheid om, ondanks het geformuleerde voorbehoud, de Voorlopige Oplevering uit te spreken, maar de Definitieve Oplevering wordt slechts verkregen wanneer het laatste voorbehoud dat in het proces-verbaal wordt vermeld is opgeheven.
- c) De Bouwheer, de Ingenieur en de Contractant dragen er zorg voor dat zij zich bij de Voorlopige Oplevering laten vertegenwoordigen door personen die de nodige bekwaamheden en hoedanigheden bezitten om het proces-verbaal van de Voorlopige Oplevering geldig te ondertekenen.
- d) Vanaf de Voorlopige Oplevering is elke mogelijkheid tot klacht tegenover de Bouwheer uitgesloten.

10.2.4. Uitstel van de Voorlopige Oplevering

Als het vastgestelde voorbehoud door de Bouwheer onaanvaardbaar wordt geacht en/of de resultaten van de proeven tot boetes leiden of geen voldoening geven, kan men gemeenschappelijk besluiten om wijzigingen aan de Goederen en/of de Diensten aan te brengen om aan de waarborgen te voldoen. De Voorlopige Oplevering wordt dan uitgesteld en de Contractant beschikt over een overeen te komen periode om de nodige wijzigingen aan te brengen. De kosten met betrekking tot de nieuwe proeven zijn volledig ten laste van de Contractant.

Indien de resultaten van de nieuwe proeven minder goed zijn dan de gewaarborgde resultaten, wordt de definitieve boete berekend na deze proeven.

De Voorlopige Oplevering wordt in dat geval niet uitgesproken voordat het voorgaande voorbehoud is opgeheven en de resultaten van deze nieuwe proeven zijn vastgesteld.

10.3. Eigendomsoverdracht

10.3.1. De Eigendomsoverdracht duidt het ogenblik aan waarop de Goederen en/of de Diensten in het bezit en onder het risico van de Bouwheer worden gesteld.

De Eigendomsoverdracht vindt plaats :

- bij de Industriële Indienststelling voor Goederen die door de Contractant op de Bouwplaats werden gebouwd of gemonteerd en/of in dienst werden gesteld;
- bij de Voorlopige Oplevering voor Goederen die door de Contractant werden gebouwd of gemonteerd en die geen indienststelling vergen, voor Goederen die door de Contractant worden geleverd zonder constructie, montage of indienststelling op de Bouwplaats en voor andere Goederen en/of Diensten.

Vanaf de datum van de Eigendomsoverdracht vallen de exploitatie en het gebruik van de Goederen en/of Diensten onder de leiding en de aansprakelijkheid van de Bouwheer.

10.3.2. In geval van vertraging die niet door de Contractant wordt veroorzaakt, gebeurt de Eigendomsoverdracht in volgende gevallen :

- het materieel of de uitrustingen zijn in de fabriek, de werkplaats of een andere productie-, fabricage- of constructieplaats afgewerkt, maar kunnen niet op de Bouwplaats worden geleverd;

- de bouwstoffen, het materiaal, het materieel en de uitrustingen zijn geleverd, maar de constructie- en/of montagewerken kunnen niet worden aangevangen of beëindigd;
- de Goederen zijn gebouwd en/of gemonteerd maar hun Industriële Indienststelling kan niet plaatsvinden of is voor lange tijd onderbroken buiten de wil van de Contractant om.

De Eigendomsoverdracht wordt slechts vastgesteld wanneer de Contractant alle verplichtingen heeft vervuld die in de bestelling zijn vastgelegd tot de datum van de onderbreking van zijn prestaties en op voorwaarde dat hij een schriftelijke aanvraag voorlegt aan de Ingenieur.

De verplichtingen van de Contractant en de Bouwheer, met name in verband met de Voorlopige Oplevering, de Waarborg en de Definitieve Oplevering, blijven van toepassing, maar hun vervaldatum wordt gemeenschappelijk bepaald in functie van de omstandigheden.

10.4. Waarborg

10.4.1. Verplichtingen van de Contractant

Artikel 1.3. bepaalt de algemene waarborgen die door de Contractant worden gegeven. Het contract of de bestelbon geven meer bijzonderheden over de waarborgen.

De Waarborgperiode dekt de geldigheidsperiode van de algemene waarborgen en de bijzondere waarborgen die in de bestelling zijn gedefinieerd.

De Waarborgperiode heeft een minimale duur van twaalf Maanden vanaf de datum van de Voorlopige Oplevering. De Waarborgperiode loopt vanaf de Voorlopige Oplevering tot de Definitieve Oplevering.

Tijdens de Waarborgperiode moet de Contractant alle wijzigingen, alle afstellingen en alle instellingen uitvoeren die noodzakelijk worden geacht om te voldoen aan de voorwaarden van de bestelling en hij moet elk onderdeel van de Goederen en/of Diensten vervangen dat defect blijkt.

De Contractant moet het volgende verhelpen :

- elke fout aan de bouwstoffen, de materialen, het materieel en de uitrustingen;
- elke fout in het ontwerp, de fabricatie, de constructie, de montage, de uitvoering, de werking of de prestaties;
- alle fouten die voortvloeien uit het transport of de indienststelling;
- alle gevolgen van deze fouten voor zover deze fouten niet te wijten zijn aan een foutieve exploitatie of gebruik door de Bouwheer na de datum waarop de Eigendomsoverdracht werd vastgesteld.

01

Wanneer een element van een Goed wordt vervangen, dan is dit element in dezelfde termen en voorwaarden gewaarborgd en dit voor een nieuwe periode die gelijk is aan de periode die hiervoor werd vastgelegd. De Contractant draagt alle kosten die hiermee samenhangen, met inbegrip van de kosten voor transport, montage, demontage, herinbedrijfstelling; de mankracht die door de Bouwheer wordt geleverd is ten laste van de Contractant, met uitzondering van de logistiek voor stralingsbescherming en nucleair milieu.

Alle werken ten laste van de Contractant tijdens de Waarborgperiode moeten in de kortst mogelijke termijn worden uitgevoerd in overleg met de Bouwheer, rekening houdend met de noodwendigheden van de exploitatie. De Contractant draagt bovendien alle kosten voor maatregelen zoals voorlopige herstellingen, die nodig zijn om zo goed mogelijk aan die eisen te voldoen; hij moet de duurtijd van de periodes waarin de Goederen volledig of gedeeltelijk onbeschikbaar zijn zoveel mogelijk beperken.

Alle defecten die voortvloeien uit een gebrek aan onderhoud, normale slijtage, of wijzigingen aan de Goederen aangebracht door een derde of door de Bouwheer, vallen buiten de Waarborg.

10.4.2. Verplichtingen van de Bouwheer

Het onderhoud van de installaties tijdens de Waarborgperiode gebeurt door de Bouwheer op diens kosten, binnen de perken van de instructies in de handleidingen die door de Contractant aan de Bouwheer worden bezorgd en door hem worden goedgekeurd.

10.4.3. Verlenging van de Waarborgperiode

Indien, in de loop van de Waarborgperiode, de Goederen en/of Diensten onbeschikbaar zijn omwille van oorzaken die aan de Contractant te wijten zijn, met name in geval van abnormale slijtage, breuk, of fout in het ontwerp of de werking van het materieel, dan wordt de Waarborgperiode van het geheel verlengd met alle periodes van onbeschikbaarheid van de defecte Goederen en/of Diensten.

Indien het, in de loop van de Waarborgperiode, nodig blijkt een element van een Goed te vervangen omwille van abnormale slijtage, breuk, of fout in het ontwerp of de werking van het materieel, dan loopt de Waarborgperiode voor het betrokken element slechts vanaf de Industriële Indienstelling van de vervangstukken.

Indien erkend wordt dat het vastgestelde defect voortvloeit uit een systematische ontwerpfout, dan moet de Contractant alle identieke onderdelen die deel uitmaken van de contractuele levering vervangen of aanpassen, zelfs al hebben die niet tot incidenten geleid. De Waarborgperiode wordt in dat geval verlengd zoals hierboven beschreven.

10.4.4. Sancties voor ontoereikende prestaties

In de bestelling worden de sancties bepaald die van toepassing zijn als tijdens de controles en de proeven met het oog op de Voorlopige Oplevering blijkt dat de resultaten die in de bestelling worden gewaarborgd niet worden bereikt. Deze sancties kunnen financiële boetes zijn zoals die in het contract of de bestelbon staan gepreciseerd, of ze kunnen leiden tot weigering, conform de bepalingen van paragraaf 10.6.

Deze boetes zijn cumuleerbaar met de boetes voor overschrijding van de termijnen.

01 | Het innen van de financiële boetes kan gebeuren door automatische inhouding op de bedragen die aan de Contractant moeten worden betaald.

10.5. Definitieve Oplevering

10.5.1. Modaliteiten

De Contractant kan schriftelijk vragen dat de Definitieve Oplevering wordt uitgesproken :

- ten vroegste twaalf Maanden na de Voorlopige Oplevering en bij het aflopen van de Waarborgperiode;
- voor zover de Contractant alle eventuele fouten en gebreken die vóór het aflopen van de Waarborgperiode werden geconstateerd heeft verholpen;
- voor zover elk in het proces-verbaal van de Voorlopige Oplevering geformuleerd voorbehoud is opgeheven;
- voor zover de hangende klachten definitief geregeld zijn.

Daarna wordt er binnen een termijn van vijftien Dagen een algemeen onderzoek van de Goederen en/of de Diensten en van de werkingsvoorwaarden sedert de Voorlopige Oplevering uitgevoerd.

10.5.2. Datum van het verslag van de Definitieve Oplevering

- De Definitieve Oplevering gaat in op de datum van de ondertekening van het proces-verbaal, dat door de Ingenieur wordt opgesteld en dat door de Bouwheer, de Ingenieur en de Contractant wordt ondertekend.

Dit document stelt een einde aan de Waarborgverplichtingen en het ontheft de Contractant van zijn contractuele verplichtingen, onverminderd de waarborg voor verborgen gebreken. Het vormt het startpunt van de tienjarige aansprakelijkheid.

- Het verslag van de Definitieve Oplevering kan geen aanleiding geven tot opmerkingen of voorbehoud.
- De Bouwheer, de Ingenieur en de Contractant dragen er zorg voor dat zij zich bij de Definitieve Oplevering laten vertegenwoordigen door personen die de nodige bekwaamheden en hoedanigheden bezitten om het proces-verbaal van de Definitieve Oplevering geldig te ondertekenen.

01

10.6. Weigering van Goederen en/of Diensten

10.6.1. Oorzaken van weigering

Onafhankelijk van elke vorige Eigendomsoverdracht heeft de Bouwheer het recht om geleverde Goederen en/of Diensten te weigeren in de hierna beschreven gevallen :

- indien, tijdens de fabricatie-of montageperiode, bepaalde onderdelen defect zouden blijken;
- indien, na de montage- of constructieperiode, de Contractant binnen de toegestane termijnen de Goederen en/of Diensten niet in een dusdanige toestand heeft kunnen brengen dat zij de voorwaarden kunnen vervullen zoals bepaald in de bestelling met het oog op de Voorlopige Oplevering;

- 01 |
- indien de proeven die bij de Semi-industriële of Industriële Indienststelling of op het ogenblik van de Voorlopige en de Definitieve Oplevering worden uitgevoerd afwijkingen aan het licht brengen t.o.v. de gewaarborgde werkingsvoorwaarden die de toegelaten limieten bepaald in de bestelling overschrijden ;
  - indien er, tijdens de Waarborgperiode, ernstige gebreken aan het licht komen die niet te verzoenen zijn met een normale exploitatie en die niet door de Contractant kunnen worden verbeterd binnen een termijn die compatibel is met het exploitatieprogramma van de Goederen en/of Diensten.

Indien het tijdens de Waarborgperiode nodig is gebleken een element te vervangen wegens abnormale slijtage, breuk of werkingsgebrek, dan staat de verlenging van de Waarborgperiode die op dat element van toepassing is niet in de weg dat de Bouwheer een gedeeltelijke Definitieve Oplevering kan uitspreken, indien hij dit gerechtvaardigd vindt en voor zover het vervangingselement niet leidt tot het buiten dienst stellen van het geheel van de Goederen en/of Diensten.

De weigering van een onderdeel kan aanleiding geven tot de weigering van elk onderdeel dat ermee samenhangt of van het functionele geheel waartoe dat onderdeel behoort.

10.6.2. Modaliteiten voor weigering

In geval van weigering kan de Bouwheer :

- ofwel aanvaarden dat de Contractant de Goederen en/of Diensten volledig of gedeeltelijk vervangt op eigen kosten, in het nadeel en ten laste van de Contractant en ongeacht het recht op schadevergoeding dat de Bouwheer eventueel kan doen gelden. In afwachting dat er tot vervanging kan worden overgegaan, heeft de Bouwheer de mogelijkheid om deze Goederen en/of Diensten te gebruiken onder de verantwoordelijkheid en met de toestemming van de Contractant, middels eventuele wijzigingen, toevoegingen of aanpassingen die op kosten van de Contractant worden uitgevoerd, hetzij door hemzelf, hetzij door een andere leverancier, als daar reden toe is.

De Bouwheer beschikt dus gratis over de geweigerde Goederen en/of Diensten en verbindt er zich toe ze te gebruiken in de exploitatie- en onderhoudsvoorwaarden die gespecificeerd zijn in de documenten die de Contractant hem heeft overhandigd.

- ofwel de vervanging van de geweigerde Goederen en/of Diensten verwerpen, en na een opzegging van vijftien Dagen per aangetekend schrijven, overgaan tot de ontbinding van heel de Overeenkomst of een gedeelte ervan. Deze weigering en de ontbinding van de Overeenkomst worden door de Bouwheer aan de Contractant betekend zoals hierboven beschreven; deze moet aan de Bouwheer, binnen een termijn van 30 Dagen vanaf de verzendingsdatum van deze betekening, de betalingen die al werden ontvangen op de geweigerde Goederen en/of Diensten terugbetalen.

01 | In alle hierboven vermelde gevallen worden de geweigerde onderdelen aan de Contractant terugbezorgd op de plaats van de installatie, behoudens tegengestelde reglementaire of wettelijke bepalingen.

De Contractant voert op zijn kosten de demontage ervan uit en haalt ze weg op een tijdstip dat door de Bouwheer wordt bepaald.

Indien de Contractant deze demontage niet uitvoert, laat de Bouwheer alle nodige handelingen in verband met slopen, demonteren, ontsmetten of verwijderen uitvoeren op kosten van de Contractant en zonder enige aansprakelijkheid voor de Bouwheer.

10.7. Splitsing van Goederen en/of Diensten

Indien de Goederen en/of Diensten kunnen gesplitst worden in verschillende delen die onafhankelijke functionele gehelen uitmaken, kunnen de bepalingen van de artikels 10.1. tot 10.5., mits schriftelijk akkoord van de Ingenieur, op elk van deze afzonderlijk beschouwde gehelen worden toegepast.

11. Administratieve en wettelijke beschikkingen

11.1. Administratieve beschikkingen

11.1.1. Adressen en vertegenwoordiging van de partijen

De partijen bezorgen elkaar hun officiële adressen, alsook de lijst, de adressen en de volmachten van hun bevoegde vertegenwoordigers, waaraan de berichten geldig doorgegeven kunnen worden.

11.1.2. Talen

De taal van de Overeenkomst is gespecificeerd in het contract of de bestelbon en is van toepassing op het geheel van de documenten.

11.1.3. Eenheden

Behalve de afwijkingen die door de Ingenieur worden toegestaan, mogen alleen de internationaal gebruikte meeteenheden die behoren tot het metrieke stelsel worden gebruikt.

11.1.4. Administratieve toelatingen

De Contractant is verantwoordelijk voor het bekomen van de door de bevoegde overheden voor de levering van de Goederen en/of Diensten geëiste voorafgaande toelatingen.

De Contractant levert op aanvraag van de Bouwheer alle informatie met betrekking tot de geleverde Goederen en/of Diensten en die nodig is voor het indienen van vergunningsaanvragen en oprichtingsverklaringen ten laste van de Bouwheer.

Binnen de grenzen van de prestaties, de studies, de leveringen en de werken die in de bestelling zijn gedefinieerd, verbindt de Contractant er zich toe tijdens de uitvoering ervan de nodige schikkingen te treffen voor de aanvaarding van de Goederen en/of Diensten door de Openbare Instanties, de Overheden en de Erkende Opleveringsorganismen.

Het spreekt vanzelf dat de Contractant, na de afsluiting van de Overeenkomst, geen enkele prijsverhoging zal kunnen eisen voor de financiering van deze schikkingen of omwille van het feit dat hij zijn prestaties, studies, leveringen en werken aan de eisen van de Openbare Instanties, de Overheden en/of de Erkende Opleveringsorganismen heeft moeten aanpassen.

11.2. Wettelijke beschikkingen met betrekking tot de activiteiten op de Bouwplaats in België

11.2.1. Registratie van de Contractant

Er wordt verwezen naar de beschikkingen van het koninklijk besluit van 05.10.1978 ter uitvoering van de artikels 299 bis van het wetboek van de inkomstenbelasting en 30 bis van de wet van 27.06.1969 ter herziening van het arrest van 28.12.1944 betreffende de sociale zekerheid van de werknemers.

Voor de activiteiten die onderworpen zijn aan de beschikkingen van het bovenvermelde koninklijk besluit, kan alleen de aannemer die conform het bovenvermelde koninklijk besluit is geregistreerd en die daarvan het bewijs levert, als Contractant worden aanvaard.

Bij de aanvaarding van de bestelling levert de Contractant het bewijs van zijn registratie conform de beschikkingen van de artikels 59 en 61 van de wet van 04.08.1978 en van het uitvoerende koninklijk besluit van 05.10.1978. Geen enkele Overeenkomst is geldig afgesloten zonder het bewijs van de registratie van de aannemer.

In geval van schrapping van de registratie moet de Contractant de Ingenieur hiervan per aangetekend schrijven op de hoogte brengen alvorens hij een aanvraag tot betaling indient en in ieder geval binnen de 10 Dagen nadat de schrapping in het "Belgisch Staatsblad" is verschenen.

Bij gebrek hieraan betaalt de Contractant aan de Bouwheer van rechtswege en zonder aanmaning, de som van de afhouding die verricht moet worden in het kader van de eerste betaling die volgt op de schrapping, evenals het bedrag van de boetes van fiscale en sociale verhoging die de Bouwheer opgelegd krijgt uit hoofde van de inbreuk op de beschikkingen van de artikels 59 en 61 die hiervoor werden vermeld.

Bovendien kan de Bouwheer in geval van schrapping, van rechtswege, de Overeenkomst ontbinden vijftien Dagen na de datum waarop de Contractant hem op de hoogte heeft gebracht van zijn schrapping, conform de beschikkingen van de voorgaande alinea, of op elk moment indien de Contractant niet conform de beschikkingen van de voorgaande alinea heeft gehandeld.

In geval van ontbinding wordt er een afrekening opgemaakt op basis van de uitgevoerde prestaties en de bijhorende betalingen worden gedaan conform de voorschriften van de artikels 59 en 61 van de wet van 04.08.1978 en het koninklijk besluit van 05.10.1978.

11.2.2. Personeel van de Contractant

a) Gedetacheerd personeel

01

In het kader van de Goederen en/of Diensten die hij op de Bouwplaats levert, moet de Contractant zich in overeenstemming brengen met alle punten van de wettelijke of reglementaire beschikkingen die van toepassing zijn : hij dient alle aangiften in en betaalt alle nodige overeenkomstige rechten of bijdragen.

De Contractant verbindt er zich toe alleen werknemers aan te werven die gedekt zijn door een stelsel van sociale zekerheid en zich naar de overeenkomstige wetgeving te richten; desgevallend levert hij het bewijs daarvan aan de Bouwheer. Wat de werknemers betreft die onderworpen

01 | blijven aan een Sociaal Zekerheidsstelsel van een andere Lidstaat van de Europese Gemeenschap dan België, volgt dit bewijs meer bepaald uit de voorlegging van het formulier E101 voorgeschreven door artikel 69 van de wet van 04.08.1978. Wanneer de Contractant zich niet aan deze verbintenis houdt, heeft de Bouwheer het recht de Overeenkomst te ontbinden zonder voorafgaande kennisgeving of schadeloosstelling van zijn kant.

01 | b) Individuele fiche

Alleen de werknemers van de Contractant die in het bezit zijn van een individuele fiche zoals voorgeschreven door de programmawet van 06.07.1989 en door het K.B. van 08.03.1990, mogen de Bouwplaats betreden.

Wanneer één of meer van zijn werknemers niet over een dergelijke fiche beschikken, omwille van welke reden ook, moet de Contractant de Ingenieur daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen.

Elke vertraging of hinder die hieruit voortvloeit, zoals bijvoorbeeld het weigeren van de toegang tot de Bouwplaats, is volledig ten laste van de Contractant.

c) Aanwezigheidslijst

De Contractant moet dagelijks aan de Ingenieur een lijst van het personeel bezorgen dat hij op de Bouwplaats tewerkstelt. Deze lijst moet conform de programmawet van 06.07.1989 en het K.B. van 12.03.1990 zijn.

De lijst die hiervoor wordt gebruikt is de lijst die door de Nationale Bouwconfederatie is opgesteld; die lijst moet behoorlijk door de Contractant worden ingevuld en valt onder zijn verantwoordelijkheid wat zijn arbeiders betreft.

Bij aankomst op de Bouwplaats wordt de lijst aan de werfleider afgegeven of op de daartoe voorziene plaats aangebracht.

Wanneer deze lijst niet wordt bijgehouden door de Contractant of wanneer er foutieve vermeldingen op voorkomen, moet de Contractant de Bouwheer vergoeden voor alle kosten die daaruit voortvloeien.

d) Sancties

Wanneer de Contractant één of meer beschikkingen uit dit artikel niet respecteert, kan de Overeenkomst ontbonden worden ten nadele van de Contractant.

Bovendien moet de Contractant de Bouwheer vergoeden voor alle onkosten die voortvloeien uit dit feit.

01 | **11.2.3. A.R.A.B.**

Bij de uitvoering van de Goederen en/of Diensten moet de Contractant rekening houden met de wettelijke eisen inzake veiligheid en hygiëne.

Het betreft hier met name :

01

- artikel 54 quater van het A.R.A.B. betreffende de collectieve en individuele beschermingsmiddelen;
- de artikels 28 tot 28 sexies van het A.R.A.B., bijgevoegd door het koninklijk besluit van 14 september 1992 ter uitvoering van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 juni 1989 betreffende de toepassing van maatregelen ter bevordering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk;
- de bepalingen van de verschillende koninklijke besluiten inzake veiligheid en gezondheid.

11.3. Documenten

De voorstelling van documenten (opstelling, nummering, het aanbrengen van merktekens, symbolen, enz.) is conform de speciale voorschriften die eventueel door de Ingenieur in het technisch aankoopdossier (TAD) worden gedefinieerd. Documenten en plannen worden door de Contractant gehandtekend en dragen een statuut.

Elke verzending van tekeningen of andere documenten door de Contractant moet vergezeld zijn van een borderel of een brief die alle documenten opsomt met de revisie-aanwijzingen en het aantal exemplaren.

De tekeningen worden opgemaakt op het formaat A4 (21 x 29,7 cm) of een veelvoud ervan (maximale hoogte 3 x 29,7 cm), op formaat A4 gevouwen, met zichtbare titel en nummer.

De C.A.D.-tekeningen van de gehelen en de onderdelen, met C.F.C.-statuut, worden via een gecomputeriseerd medium doorgestuurd, rekening houdend met de voorwaarden van de software (I.G.E.S., rev. 2.0. minimum, of D x F of S.I.F.), de codering (A.S.C. II) en het formaat (diskette 3"1/2 of 5"1/4 Dosformaat of magneetband 1600 BPI 9 sporen).

De documenten worden in drie exemplaren bezorgd. Het einddossier wordt in tien exemplaren opgesteld.

12. Aansprakelijkheid - Verzekeringen

Behoudens de afwijkingen die in dit artikel staan vermeld, is het gemene recht van toepassing op de aansprakelijkheid van de contracterende partijen.

12.1. Algemene aansprakelijkheid

01 | Tot aan de in artikel 10.3. bepaalde Eigendomsoverdracht neemt de Contractant, zowel tegenover de Bouwheer als tegenover derden, alleen de pecuniaire gevolgen op zich van alle ongevallen, beschadigingen, benadelingen of schade die door de uitvoering van de Overeenkomst zijn veroorzaakt en dit ongeacht hun oorzaak.

Indien het personeel of het materieel van de Contractant schade berokkent aan het personeel of het materieel van de Bouwheer, volgens de Contractant door een fout te wijten aan een derde, dan heeft de Contractant het recht schadevergoeding van die derde te eisen, nadat hij de Bouwheer zelf heeft vergoed en hem op de hoogte heeft gebracht van zijn bedoeling schadevergoeding van die derde te eisen.

De aansprakelijkheid van de Contractant blijft volledig gelden, zelfs na de beëindiging van de prestaties, indien bewezen is dat een beschadiging of een benadeling, zoals die hiervoor werd gedefinieerd, toe te schrijven is aan de Contractant of één van de onderaannemers die onder zijn bevoegdheid werken.

De Contractant draagt de gevolgen van problemen met nabuurschap, wat niet verhindert dat hij zich tegen de Bouwheer kan keren wanneer die problemen inherent zijn aan de prestaties besteld door de Bouwheer.

01 | Tijdens de contractuele Waarborgperiodes of die van de tienjarige aansprakelijkheid, heeft de Contractant, zowel tegenover de Bouwheer als tegenover derden, de aansprakelijkheid voor alle directe schade veroorzaakt tijdens of door zijn tussenkomst en/of door zijn fout of die van zijn personeelsleden, en voor schade die te wijten zou zijn aan een gebrek in zijn levering en die recht geeft op toepassing van de Waarborg.

De aanwezigheid van de levering, voorwerp van constructie of montage, op het terrein van de Bouwheer geeft geen aanleiding tot aansprakelijkheid van deze laatste. De Contractant moet dienovereenkomstig handelen en met name alle nodige maatregelen en voorzorgen treffen.

12.2. Tienjarige aansprakelijkheid

De tienjarige aansprakelijkheid gaat in op de datum van de Definitieve Oplevering tegen de voorwaarden die in de wet voorzien zijn, behoudens andersluidende wettelijke beschikking die van toepassing is op de bestelling.

Onafhankelijk van de toepassing van de tienjarige aansprakelijkheid blijft de Contractant aansprakelijk voor verborgen gebreken.

12.3. Nucleaire aansprakelijkheid

De Bouwheer is, als "nucleair exploitant" in de betekenis van de internationale conventies en de Belgische wetgeving, aansprakelijk voor nucleaire ongevallen, zoals die door diezelfde reglementaire beschikkingen worden gedefinieerd. In die hoedanigheid is hij burgerlijk aansprakelijk overeenkomstig de wet.

De Bouwheer zorgt ervoor dat hij, op elk moment, door de bevoegde overheden als "nucleair exploitant" wordt aangewezen.

Deze aansprakelijkheid is van toepassing in geval van een ongeval van dit type dat plaatsvindt bij montage- of leveringswerken die in toepassing van de Overeenkomst worden uitgevoerd, ongeacht het feit of ze betrekking hebben op de eigenlijke nucleaire installaties of niet.

De nucleaire exploitant - Bouwheer - kan desgevallend rechtsmiddelen inroepen tegenover derden, de Contractant, zijn onderaannemers en vervoerders, zoals voorzien bij wet en/of in internationale conventies.

12.4. Door de Contractant af te sluiten verzekeringen

Alvorens de Contractant begint met de uitvoering van de Overeenkomst, ongeacht haar aard en duur, moet hij de volgende verzekeringspolissen afsluiten en laten gelden :

a) Verzekeringspolissen die door de Belgische wetgeving worden opgelegd, met name :

- Een verzekeringspolis "Wet" conform de Belgische wetgeving tegen werkongevallen en ongevallen op de weg van en naar het werk voor zijn personeelsleden, zelfs al werken ze onder het gezag, de leiding en het toezicht van de Bouwheer.

Deze polis "Wet" dient een clause te bevatten waarin wordt bepaald dat de verzekeraar afziet van het verhaalsrecht tegen de Bouwheer of tegen een partij die op de Bouwplaats aanwezig is of die actief is in het kader van de bestelling.

- Een verzekeringspolis "Burgerlijke Aansprakelijkheid Auto" die alle ingeschreven voertuigen dekt die toegang hebben tot de Bouwplaats en de installaties.

b) Een verzekeringspolis "Burgerlijke Aansprakelijkheid Onderneming", die derden, met inbegrip van de Bouwheer, verzekert tegen alle lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade, met inbegrip van de problemen van nabuurschap, zoals bepaald in artikel 12.1., ten belope van de bedragen per ongeval die in het contract of de bestelbon staan vermeld (of, bij gebrek daaraan, van een bedrag van 50 miljoen BEF per ongeval, materiële en lichamelijke schade door elkaar).

De schade die voortvloeit uit problemen in verband met nabuurschap, in de mate dat zij niet inherent is aan de levering van de Goederen en/of Diensten die door de Bouwheer zijn besteld, is eveneens gedekt.

Deze polis bevat verplicht volgende clausules :

- De waarborg is zonder beperking of voorbehoud van toepassing op de burgerlijke aansprakelijkheid die de Contractant op zich moet nemen uit hoofde van alle wettelijke of reglementaire beschikkingen, ten gevolge van schade van welke aard ook, toegebracht aan derden, met inbegrip van de goederen van de Bouwheer, toevertrouwd aan de Contractant of niet, en rechtstreeks of onrechtstreeks verband houdend met zijn onderneming, zijn personeel, zijn installaties en zijn goederen, tijdens of buiten de werkuren, op de Bouwplaats of erbuiten.
  - De personeelsleden van de Bouwheer en de Ingenieur worden ten opzichte van de Contractant als derden beschouwd .
  - Voor zover de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerde geldt, is de polis ook geldig bij ongevallen die worden veroorzaakt door het personeel, het materieel en de goederen die door de Bouwheer ter beschikking van de Contractant worden gesteld.
- c) Een verzekeringspolis "Burgerlijke Aansprakelijkheid Produkt en/of na Levering en/of na Werken", die derden, met inbegrip van de Bouwheer, dekt tegen alle lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke schade ten belope van de schadevergoedingen die in het contract of de bestelbon staan vermeld.

De Contractant houdt deze polis aan gedurende minstens twaalf Maanden na het beëindigen van zijn prestaties.

- d) Een verzekeringspolis "Transport", die de schade dekt die veroorzaakt kan worden aan Goederen en/of Diensten tijdens het transport, met inbegrip van schade bij lading, tijdelijke opslag, ontlading, vastsnoering en afdekking, indien deze handelingen ten laste van de Contractant zijn.

12.5. Verzekering "Alle Bouwplaatsrisico's"

Het contract of de bestelbon vermeldt, indien nodig, het bestaan van een polis "Alle Bouwplaatsrisico's" en wie deze polis moet onderschrijven. In geval van onderschrijving door de Bouwheer blijft de verplichting van de Contractant om de verzekeringen bepaald in artikel 12.4 te onderschrijven bestaan.

- a) Wanneer de verzekeringspolis "Alle Bouwplaatsrisico's" door de Bouwheer wordt onderschreven :
- De Bouwheer onderschrijft een verzekering "Alle Bouwplaatsrisico's" voor zichzelf en voor rekening van alle betrokkenen waaronder :
    - de aannemers, de Ingenieur, de architecten, de onderaannemers;
    - de leveranciers en de monteurs, met uitzondering van de leveranciers die geen enkele montageactiviteit op de Vestigingsplaats uitvoeren;
    - en alle deelnemers die op één of andere manier betrokken zijn in de studie en de verwezenlijking van het Project dat het voorwerp van de Overeenkomst uitmaakt.

01

Schade aan goederen

Zijn gedekt :

- 01
- . ten belope van hun totale waarde, elk verlies of schade aan goederen in aanbouw op de Vestigingsplaats evenals aan alle materiaal dat op de Bouwplaats wordt gebracht om in deze goederen te worden verwerkt en dit tot de Voorlopige Oplevering van de gebouwde goederen;
  - . alle schade aan definitief opgetrokken goederen, ten belope van hun totale waarde, vastgesteld tijdens de Waarborgperiode en :
    - hetzij veroorzaakt door de Contractant tijdens en als gevolg van zijn contractuele prestaties tussen de Voorlopige Oplevering en de Definitieve Oplevering;
    - hetzij te wijten aan een feit dat zich op de Bouwplaats voordoet tijdens de periode bouw-montage-proeven.

De uitrustingen in het bezit van de Contractant en zijn onderaannemers (met inbegrip van barakken of werktuigen) die gebruikt worden voor de bouw zijn hierbij uitgesloten.

De schadeloosstellingen moeten aan de Bouwheer worden betaald, die ze tussen de contractanten, de onderaannemers en zichzelf verdeelt.

Buitencontractuele burgerlijke aansprakelijkheid

- 01
- Alle sommen die de verzekerden verschuldigd zouden kunnen zijn uit hoofde van alle buitencontractuele aansprakelijkheden die uit de levering van de Goederen en/of Diensten voortvloeien of er betrekking op hebben zijn gedekt.

De waarborg heeft betrekking op een som per gebeurtenis, die in de bestelling is bepaald, ongeacht het aantal benadeelden, lichamelijke en stoffelijke schade gemengd.

Behoudens uitdrukkelijke afwijking geschiedt deze dekking na de uitputting van iedere andere dekking vereist in artikel 12.4. hierboven.

Schade aan bestaande goederen

De bestaande goederen die toebehoren aan de Bouwheer zijn gedekt door een bedrag dat in de bestelling is opgenomen.

Noch de Bouwheer, noch de Ingenieur kunnen aansprakelijk worden gesteld voor eventuele gebreken van de polissen die hierboven worden opgesomd.

Franchises

- 01
- De franchises zijn ten laste van de Contractant of de persoon die aansprakelijk is voor de schade. Het bedrag van de franchises is in het contract of de bestelbon vastgelegd.

- Verplichtingen van de Contractant inzake verzekeringen

De Contractant respecteert de verplichtingen die hem door de verzekeringspolissen worden opgelegd en is aansprakelijk voor de schadelijke gevolgen van zijn onachtzaamheid. Hij moet elk schadegeval aan de Ingenieur, de Bouwheer en de verzekeraar melden.

- Raadpleging van de teksten van de polissen

De teksten van de polissen onderschreven door de Bouwheer in toepassing van de bovenvermelde artikels mogen door de Contractant worden geraadpleegd bij de dienst verzekeringen van de Bouwheer.

Zij maken volledig deel uit van de bestelling.

- b) Wanneer de Contractant de verzekeringspolis "Alle Bouwplaatsrisico's" moet onderschrijven :

De Contractant onderschrijft voor zichzelf, voor zijn onderaannemers, de Bouwheer en alle andere betrokkenen op de Bouwplaats een verzekering "Alle Bouwplaatsrisico's" waarvan de dekkingsvoorwaarden niet lager mogen liggen dan diegene die in punt 12.5 a) hierboven worden bepaald.

De bedragen die door de polissen worden gedekt of de uitsluitingen die erin worden voorzien mogen niet geïnterpreteerd worden als een aanvaarding door de Bouwheer van een beperking van de aansprakelijkheid van de Contractant.

De Contractant blijft aansprakelijk voor de onderschrijving door zijn onderaannemers van de verzekeringspolissen die dezelfde risico's dekken tegen dezelfde voorwaarden tijdens de uitvoering van de werken op de Bouwplaats. Hij draagt er echter zorg voor dat aan de Bouwheer geen enkele dubbele premie in rekening gebracht wordt; de Bouwheer heeft het recht de gegrondheid van de gefactureerde kosten te controleren.

12.6. Overige bepalingen

De keuze van de Verzekeringsmaatschappijen en de voorwaarden van de door de Contractant onderschreven polissen moeten door de Bouwheer worden goedgekeurd (maar hij kan ze niet weigeren zonder geldige reden), zonder dat de Bouwheer door deze toelating aansprakelijk wordt en zonder dat de aansprakelijkheid van de Contractant erdoor wordt beperkt.

De Contractant verbindt zich ertoe de Bouwheer de bijkomende premies als gevolg van een verlenging van de termijn te wijten aan door hem veroorzaakte vertragingen of schade terug te betalen.

De Contractant moet aan de Bouwheer of zijn vertegenwoordiger een afschrift van de polissen en de kwitanties van de premies bezorgen vooraleer de uitvoering van de Overeenkomst aan te vatten. Hij moet bij de verzekeraars bedingen dat zij aan de Bouwheer per aangetekend schrijven een voorafgaande kennisgeving bezorgen dertig Dagen voor de polissen worden gewijzigd of opgezegd.

Op verzoek van de Bouwheer of de Ingenieur moeten de Contractant en zijn onderaannemers hun verzekeraars vragen om, indien nodig, hun polissen in overeenstemming te brengen met die van de andere partijen.

De ondertekening door de Contractant van de verzekeringspolissen die in de bestelling zijn gedefinieerd, stelt de Contractant niet vrij van aansprakelijkheden die hij wettelijk of contractueel moet vervullen.